

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VI legislatura

Cinquè període

Sèrie P - Número 62

Dimarts, 2 d'octubre de 2001

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. JOAN RIGOL I ROIG

Sessió plenària núm. 41, primera reunió

Í N D E X

Salutació

a la diputada Sra. M. Jesús Fanego Lorigados (p. 3)

Debat

sobre l'orientació política general del Consell Executiu (tram. 255-00008/06) (p. 3)

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 41.1

La sessió s'obre a dos quarts de dotze del migdia i onze minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficiala major i pel lletrat Sr. Sol i Ordís.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de tot el Govern.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu. Tram. 255-00008/06. Junta de Portaveus. Substanciació.

El president

S'obre la sessió.

Salutació a la diputada Sra. M. Jesús Fanego Lorigados

Abans d'entrar en l'ordre del dia, em plau saludar cordialment la nova diputada del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, la il·lustre senyora Maria Jesús Fanego Lorigados, que substitueix, per renúncia, l'il·lustre senyor Fèlix Sogas i Mascaró.

Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu (tram. 255-00008/06)

Aquesta sessió tindrà un únic punt de l'ordre del dia, que és el debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu, el qual es regirà per la normativa establerta en els articles 123 i 124 del Reglament. Té la paraula el molt honorable president de la Generalitat.

El president de la Generalitat (Sr. Jordi Pujol i Soley)

Molt honorable senyor president, senyores i senyors diputats, d'acord amb el que preveu el Reglament d'aquest Parlament, em presento davant de la cambra per iniciar el debat de política general que preceptivament s'ha de fer cada any, però abans permetin-me que els digui una cosa.

Jo tenia previst, en un lloc determinat del meu discurs, de fer una referència als atemptats que hi han hagut a Nova York i a Washington, però ara, potser perquè sempre un acte d'aquest tipus, doncs, em crea una certa..., crea un cert àmbit de solemnitat, i després de consultar-ho amb el president, em sembla que és més lògic que aquestes paraules les digui ara, al començament de tot, i que, per tant, expressi en nom del Govern de la Generalitat –i sé que el Parlament també s'ha pronunciat en aquest mateix sentit– el nostre condol al poble americà; que digui que donem suport, des de la perspectiva del Govern, a l'acció que està duent a terme la coalició encapçalada pels Estats Units; que afirmi la nostra adhesió al sistema polític, social i econòmic del món occidental, i especialment aquell que és més específicament nostre, el de l'Europa occidental, tot i les seves defallences, i que, evidentment, expressi també la con-

vicció que cal combatre a fons, radicalment, el terrorisme, sigui el que sigui i sigui on sigui, aquest terrorisme.

Finalment, voldria trobar les paraules justes per fer entendre que aquest drama –i des d'aquesta posició, que sempre pot ser esperançada, de pensar que el dolor pot destruir però també ser fructífer–, la meua esperança que això ens pot obligar a tots plegats, ens pot ajudar a tots plegats a analitzar amb més rigor que mai, amb més conseqüència i amb més empatia, és a dir, amb més capacitat de posar-nos a la pell dels altres, els problemes del món. Nosaltres teníem el nostre camp per cultivar, la nostra feixa, que és aquesta, que és el nostre país, que és aquest Parlament i que és el nostre Govern, que són els nostres problemes, que no és que siguin només casolans i petits, perquè afecten les persones, afecten la gent de casa nostra, afecten la nostra gent; per tant, són molt importants.

Però és evident que moltes vegades en alguns d'aquests temes ens sentim depassats, per la magnitud que agafen. Però això no vol dir que ens n'hàgim de desinteressar, perquè nosaltres, a més de catalans, som ciutadans del món, i, per tant, els problemes del món són els nostres problemes. L'únic que hi ha és que, amb aquest drama que hem viscut i que, evidentment, han viscut més els ciutadans de Nova York, però que també viuen en altres moments –ara mateix a Caixmir– tanta altra gent arreu del món, que també mereix la nostra atenció, el nostre afecte, de fet, tot això ens obliga, com a ciutadans del món que som, a tenir-los ben presents i, això sí, a enfrontar-nos-hi amb conseqüència, amb empatia, amb rigor i, sobretot, amb molta honestat política i intel·lectual.

I, dit això, permetin-me que passi al que és pròpiament el nostre debat, que es produeix just a la meitat de la legislatura. Per tant, forçosament m'he de referir en el meu discurs al que s'ha fet del novembre del 99 ençà, però també especialment al que pensem fer fins a la tardor del 2003, amb el benentès, però, que els propòsits i les propostes de futur no s'aturen el 2003, sinó que formen part del projecte que Convergència i Unió ha elaborat amb l'horitzó del 2010. Aquest serà en realitat l'horitzó dominant el meu discurs; més el futur que el present, encara que tot està lligat.

Crec que, del que els diré, se'n podrà treure la conclusió que el Govern és estable i que fa una obra important; també que ha actuat amb fidelitat al projecte polític de Convergència i Unió. La difícil combinació del programa de Convergència i Unió amb l'estratègia per a fer-lo efectiu, que obligadament passa per la col·laboració amb el Govern central, s'ha realitzat fins ara sense que hagin minvat la nostra..., fins ara, sense que hagi minvat la nostra coherència.

Permetin-me començar amb dos mots sobre l'estratègia, que, com els he dit, passa per la negociació amb el Govern central. És la mateixa que hem tingut sempre, des de fa més de vint anys. Això no vol dir que la negociació sempre hagi estat fructífera. Fins i tot, de vegades ha desembocat en una confrontació oberta i aspra; la LOAPA va ser el cas més clar, però no l'únic, d'una confrontació així. Hem negociat i hem intentat negociar amb governs d'UCD, del PSOE i ara del PP, amb majories relatives o absolutes, a Barcelona o a Ma-

drid. Ho hem fet sempre movent-nos en el marc de la Constitució i amb lleialtat constitucional. Ho repeteixo: amb lleialtat constitucional.

De vegades, més d'un cop, la confrontació s'ha hagut de resoldre en el Tribunal Constitucional; en aquest sentit, el cas de la LOAPA és també el més emblemàtic. Políticament i parlamentàriament, vàrem perdre; no podíem evitar la Llei, que fou votada conjuntament per UCD i el PSOE i Aliança Popular, i no ens va quedar més recurs que el Tribunal Constitucional.

Aquest fet ens recorda de passada fins a quin punt és important que la composició del Tribunal Constitucional sigui realment plural, i no només el reflex de les dues forces estatals majoritàries, i que, per tant, cal que els criteris de plurinacionalitat espanyola hi siguin clarament presents, cosa que no s'ha tingut en compte ara, ben recentment.

El que els estic dient, com acabo d'illustrar, de vegades resulta ineficaç a causa d'una relació de forces contràries. Com a exemple els diré que durant deu anys, del 83 al 93, Convergència i Unió no va poder començar a modificar sensiblement el sistema de finançament; vàrem haver d'esperar el moment propici. L'important és no acceptar durant els períodes difícils res que rebai-xi o aigaleixi el nostre autogovern, i, suposant que finalment ens fos imposat, el que hem de fer és convertir en reivindicació prioritària per al futur l'anul·lació d'aquesta disposició.

Tot i això, la imposició de decisions involutives té riscos seriosos. No es pot abusar ni de la paciència, ni de la lleialtat, ni de l'esperit constructiu de ningú, perquè pot passar que es produeixi una molt forta posició –segons com, quasi unànime– que porti un seriós enfrontament. Hi pot haver qui cregui que això –l'enfrontament des de posicions exigents i amb el suport de sectors amplis de la població– és la bona estratègia, encara que la relació de forces sigui molt desfavorable a nivell espanyol, o precisament per això. I no nego que una situació així es pot produir. És la que en part, només en part, es va produir quan la LOAPA. Però crec que només podem assumir aquesta estratègia si per part de tothom respon a una preocupació patriòtica sincera i no partidista, i si es pot pensar que no portarà una frustració col·lectiva. Altrament, fer-ho, que pot caldre fer-ho, segons i com, però només estaria justificat en cas d'unes perspectives realment catastròfiques, des del punt de vista de la identitat nacional i de les llibertats democràtiques.

Abans d'entrar a fons en la meva exposició, els vull explicar un fet que potser els semblarà molt anecdòtic i innecessari, però que, al meu entendre, explica el que hem fet –no des del 99, sinó des del 80– i el que hem de fer, i explica l'estat d'ànim amb què ho hem de fer.

Fa sis o set anys, parlant amb el president d'una gran multinacional alemanya que coneix bé Catalunya, em va dir: «He de felicitar-los, jo he de felicitar els catalans pel gran progrés que vostès han fet en tots els camps», i ho va anar argumentat. Jo m'hi vaig sumar i li anava donant més i més dades, amb entusiasme probablement excessiu, perquè aleshores em va interrompre i em va dir: «Però, escolti bé, si vostès tot això s'ho creuen

massa, si tot i ser veritat vostès es creuen massa que han protagonitzat una mena de miracle» –així mateix ho deia–, «tot i ser veritat, si s'ho creuen massa, aleshores estan perduts, no arribaran on han d'arribar, es quedaran a mig camí, és a dir, enlloc.» I tenia raó. Però després em va dir: «De tota manera, si no s'ho creuen, que han fet una mena de miracle, tampoc no arribaran enlloc. En primer lloc, perquè és veritat que ho han fet, però sobretot perquè vostès necessiten confiança i ambició per arribar on han d'arribar, i això els ho ha de donar l'autoestima que el que han fet els pot proporcionar legítimament.»

Cada cop que el veig m'ho repeteix, cada cop em diu: «Felicitats, cada cop se'ns acosten més» –amb aquell punt de suficiència que a vegades tenen els alemanys–, «però no s'ho creguin mai del tot. Mantinguin alts l'objectiu i l'atenció.» I això és el que hem fet durant vint anys, i ho hem anat renovant, és el que volem seguir fent i és amb l'esperit que aquesta anècdota reflecteix que actuem i actuarem.

Després d'aquesta introducció, entro pròpiament en el debat. Pel que fa al Parlament, simplement els dic que des del desembre del 99 fins avui s'han aprovat trentatis lleis, entre elles algunes de prou significatives com dos pressupostos, la del Consell Audiovisual, la de l'impost sobre grans establiments, la d'equipaments comercials, la reguladora de la incineració de residus, els drets d'usdefruit, la de mediació familiar, la de creació de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris de Recerca, la del testament vital, etcètera. I en aquests moments hi ha pendents de discussió en el Parlament vint-i-dos projectes de llei, entre elles la d'orientació agrària, la de cambres de comerç, la de justícia juvenil, la de prevenció de violència a la llar, la d'urbanisme, la de turisme, la de cooperació, etcètera.

Bé, i passo ara a l'acció de govern. Vostès saben que Convergència i Unió va anar a les eleccions amb el lema de «Catalunya, primer. I a Catalunya, primer les persones»; per tant, començaré parlant d'aquelles actuacions que més directament incideixen en les persones i que en bona part se superposen al que se'n diu «l'estat del benestar».

Comencem per Sanitat. Els criteris generals d'experts d'aquí i de fora d'aquí, i també de l'OMS –l'OMS vol dir «Organització Mundial de la Salut», eh?–..., és criteri de l'OMS que en conjunt tenim una bona sanitat. Per començar, tenim una bona xarxa hospitalària, que cobreix tot el territori. Tot i això, fa poc hem inaugurat l'ampliació de l'hospital de Palamós, construïm el nou hospital de Salt, el nou hospital de Sant Pau, etcètera. La Generalitat participa, a més, en la construcció del nou Institut Guttmann.

Per altra banda, mantenim el ritme per a complir el compromís d'acabar la reforma de l'atenció primària a finals de l'any que ve. Tenim 291 CAP –centres d'assistència primària, vull dir– en funcionament i ja reformats; se'n construeixen o se n'estan a punt d'iniciar 59, i se'n remodelen 17. Tot això, ara, amb el nou finançament, tenim més la certesa de poder-ho dur a terme en el termini previst. És un dels punts, dels diversos punts en què es nota que el nou finançament ens dona més alè. I també podrem donar llum verd, gràcies a això

amb més seguretat, amb més seguretat que podrem arribar fins al final en els terminis previstos, a les reformes o construccions noves hospitalàries de Bellvitge, de Santa Coloma, d'Igualada, del Parc Taulí de Sabadell, de Sant Boi, de Sant Joan Despí, de Mollet, del Vendrell, del Parc Sanitari Pere Virgili –és a dir, l'antic hospital militar–, etcètera. Calculem que tot això podrà estar acabat d'aquí a l'any 2006, esglaonadament: Bellvitge, l'any 2005; Santa Coloma, l'any 2004, etcètera.

Igualment podrem fer un esforç suplementari per a reduir les llistes d'espera. De fet, últimament, en això, ja hi ha hagut una millora important: l'any 1999 es varen fer 107.000 intervencions i de gener a setembre d'enguany se n'han fet 132.000. Però, això sí, el nombre de malalts no ha disminuït sensiblement. Siguem conscients que aquest és un problema que cap país, ni els escandinaus, han pogut eliminar del tot. Perquè, com més eficaç és el servei, més malalts que altrament no ho farien el reclamen. Tot i així –i això és important–, ara, amb el nou finançament, el Govern està prenent les mesures necessàries per a poder garantir, a partir del primer de gener, que el malalt no s'haurà d'esperar més de sis mesos per a ser operat.

Durant aquesta legislatura estem millorant notablement tot el que fa referència a la salut mental: d'aquí al final de la legislatura haurem passat de 81 places en llars de residència a 762 –teníem un dèficit gros en això– i de 59 places en pisos de suport a 350; s'ha construït un nou hospital psiquiàtric a Salt, s'ha fet la primera unitat de patologia dual de tot l'Estat a Martorell, s'han creat o s'estan creant 4 nous hospitals de dia per a adults, 3 per a adolescents, 6 nous centres de dia i 4 llars residència.

Caldria també explicar totes les mesures de prevenció sanitària i també de seguretat alimentària que s'han pres; és coneguda la sensibilitat de la gent en aquest punt. Crec poder dir que els mecanismes de vigilància i control han funcionat bé.

Pel que fa a la gent gran malalta, malalts crònics i malalts terminals, s'està aplicant el Pla sociosanitari per al període 2000-2005, amb una inversió de 12.400 milions i la creació de 2.350 llits d'internament i 633 places d'hospital de dia.

Bé, la llista, ara, sobre això, podria ser molt més llarga; podríem parlar de la recerca mèdica o bé de l'activitat de trasplantaments, que és una de les millors del món –textualment: una de les millors del món. Tot plegat seria massa llarg. Només, per acabar això, dos comentaris: un, per dir que durant els últims tres anys hem aconseguit frenar la despesa de farmàcia; l'altre, que el bon funcionament del nostre sistema no seria possible sense el treball en tots sentits ben fet del personal: metges, infermers, auxiliars, infermeres, zeladors, etcètera.

Com a resum, crec que podem fer notar novament que tenim un bon sistema sanitari, però aspirem a millorarlo per situar-lo en el més alt nivell europeu. Per això ens cal continuar la nostra política sanitària per: primer, reduir més encara les llistes d'espera; segon, acabar l'any 2002 la reforma; tercer, completar la millora de la sanitat mental, i quart, completar el Pla sociosanitari en curs.

Bé, els parlo ara de les persones amb problemes, dèficits, perills d'exclusió, etcètera. Hi ha sempre el perill que, enderriats per l'economia, o bé pels serveis socials diguem-ne habituals, que el gruix de la població reclama cada cop amb més insistència, o a vegades simplement per iniciatives d'esclat i lluitament..., correm el perill que la nostra societat opulenta s'oblidi de tanta gent d'aquesta.

Pel que fa a la gent gran, estem complint el compromís que el Govern va adquirir fa dos anys de crear 7.000 places d'utilització pública d'aquí a final del 2003 –a hores d'ara n'hi ha 5.711 de programades, construïdes o en construcció. Això farà que a finals de legislatura la ràtio de places de residència assistida per cada cent persones de més de 65 anys passi del 3,98, l'any 2000, al 4,5, el 2003, molt a prop aleshores de la ràtio de la Unió Europea, que és del 4,8 –la ràtio espanyola és del 3,2.

Cal que faci esment d'altres iniciatives destinades a la gent gran: el programa «Viure en família», per exemple, al qual l'any 2000 es van acollir 3.800 famílies, o bé l'increment d'oferta de centres de dia o de teleassistència, o bé el foment de l'atenció domiciliària que és competència dels ajuntaments de més de 20.000 habitants i dels consells comarcals. Hi ha, en això, una bona col·laboració de la Generalitat amb els ens locals, que ara incrementem amb el conveni plurianual 2001-2003, signat el passat mes d'abril. Aquest conveni, al qual la Generalitat aporta 6.350 milions, donarà més estabilitat i millorarà la tresoreria.

De fet, parlar del futur a casa nostra i en general a Europa, encara que pugui semblar un contrasentit, vol dir situar el tema de la gent gran molt en primera línia i no permetre que l'interès per aquest tema decaigui. Per això ara elaborarem dos llibres blancs –el de la gent gran activa i el de la gent gran dependent– i es crearà l'Agència Catalana per a les Persones amb Dependència i el Consell de la Gent Gran de Catalunya, amb representants dels consells consultius de gent gran dels consells comarcals i de les principals associacions de gent gran, naturalment. Però independentment d'això, i d'una forma ja molt concreta i directa, el que hi ha, en el conjunt del territori, és que estem fent una xarxa de petites residències a pobles, integrades en l'àmbit rural.

Un altre gran col·lectiu d'aquests que poden ser un dia diguem-ne oblidats són les persones amb disminució. Catalunya és l'única comunitat autònoma que té universalitzat el servei d'atenció precoç per a nens de zero a quatre anys –s'han atès 5.216 nens en un any. També és un fet positiu la consolidació de la xarxa de tallers ocupacionals, que atenen 6.407 persones, i també la consolidació dels centres especials de treball que donen feina a 7.550 persones en 174 centres –aquesta xifra, i això és indicatiu, representa el 30% del total a nivell estatal.

Per altra banda, s'ha posat en marxa el Pla integral per a les persones amb disminució física amb l'objectiu principal d'ajudar a aconseguir la igualtat d'oportunitats actuant en els quatre camps següents: accessibilitat, educació, treball i activitats socials i culturals. Tot i això, malgrat tot això, l'oferta de places residencials per a persones amb disminucions físiques i psíquiques encara és insuficient, i per això el Govern engegarà un

programa d'atenció que comportarà un increment, d'avui a l'any 2005, de 1.100 places –1.100 places– residencials per a disminuïts físics o psíquics.

Bé, hi ha més col·lectius amenaçats de marginació o d'exclusió social, o simplement de gent que pateix –simplement de gent que pateix–; no podem parlar de tots. De tota manera, pel que fa a les dones maltractades, els dic simplement, breument: s'estan inaugurant pisos pont que s'afegeixen a la xarxa ja existent. I, en això, hi ha hagut, i hi haurà més encara, col·laboració amb els ajuntaments i els consells comarcals. Hi ha el PIRMI –que en el seu moment va ser una iniciativa que va ser la primera que es va produir a tot Espanya, i d'això ens n'hem enorgullit sempre– que té un pressupost de 6.300 milions i que ajuda un total de 19.793 persones, i que ara s'incrementarà amb alguns ajuts especialment a sectors d'aquests que –ho repeteixo– de vegades queden oblidats: famílies monoparentals o famílies amb fills disminuïts, és a dir, famílies que, a més de ser pobres, tenen fills disminuïts; molt pobres i fills disminuïts.

Bé, de cara a tot això, al desenvolupament de les persones com a individus i com a famílies, l'habitatge és un punt molt bàsic. Les actuacions del nostre Govern s'han centrat sobretot a proporcionar sòl residencial. Vull subratllar que els sindicats han utilitzat una part important d'aquestes hectàrees a través d'unes actuacions molt positives. Hi ha, en primer lloc, el pla de xoc d'habitatge, d'habitatge i sòl, pensat per al període 2000-2004: preveu promoure la urbanització de 5.300 hectàrees i la construcció de 191.000 nous habitatges públics, privats, de tota mena d'associacions, d'entitats benèfiques, dels quals –191.000– 42.000 seran de protecció pública i 1.850, concretament, d'aquests habitatges són de lloguer per a joves promoguts directament per la Generalitat. I tot això s'està fent. Per exemple, a part d'aquests 1.850, l'Incasol està promovent 3.587 habitatges, 30.000 milions de pessetes d'inversió. I repeteixo: la iniciativa privada o associativa està utilitzant molt a fons el nou sòl urbanitzat. I a part d'això, i amb previsió de futur, ja des d'ara hem demanat començar a negociar amb l'Administració central el nou pla d'habitatge.

Correspon en aquest capítol parlar de la política de rehabilitació de barris. Per una banda hi ha remodelació de barris amb patologies estructurals; per aquest capítol s'han fet 2.800 habitatges, se n'estan construint 2.700 i està previst fer-ne 2.200 més –2.800, 2.700, 2.200. Aquestes actuacions es fan en onze barris: Via Trajana, Sud-oest del Besòs, Turó de la Peira, Polvorí, Governador i Trinitat Nova, a Barcelona; Sant Roc, a Badalona; Sant Cosme, al Prat; Torreforta, a Tarragona; Arrahona i Espronceda, a Sabadell; Salipota, a Súria. A part d'això, simplement vull esmentar que, en alguns barris, especialment a la Mina, s'estan duent a terme programes específics. Fins ara mai no ens n'hem sortit, amb els programes de la Mina; aquesta és la veritat; aquesta vegada hi tenim més esperances. En totes aquestes actuacions –torno a dir-ho, afortunadament ho puc dir molt sovint– ha funcionat bé la col·laboració de la Generalitat amb els ajuntaments, sense ella no s'hauria pogut fer el que s'ha fet.

Faig referència aquí a un punt que va a cavall entre aquest capítol i el de formació: és el programa Òmnia. És un programa que ara s'aplica a quaranta-set centres situats bé en barris de ciutats o bé, també, en algunes poblacions de geografia distant o difícil. Consisteix a instal·lar-hi ordinadors al servei gratuït de la població –amb un monitor– perquè puguin aprendre, fora de tota disciplina escolar, el seu maneig. Era un servei pensat per a joves que sovint no han anat gaire bé en els estudis, però que en canvi molts cops aprenen bé la tècnica de l'ordinador, i després amb això tiren endavant. I està pensat també per a la gent gran, perquè en realitat del que es tracta és d'evitar la marginació, el risc de marginació, i sobretot el risc de fractura, de fractura social o de fractura generacional. I per això insistirem en aquesta línia, i a finals del 2001 els punts d'Òmnia, que ara són quaranta-set, hauran passat –de fet ara ja són més de quaranta-set, eren quaranta-set fa uns mesos– a cent deu.

Tots aquests temes propis de l'Estat del benestar i de la societat del coneixement –de la qual després els parlare– contribueixen a l'equitat de la societat, al tracte just dels ciutadans, a la consideració de la gent, fins i tot al respecte de la seva dignitat. Però també contribueixen a la convivència ciutadana i a la cohesió social. I crec també que fa més fàcil que molta gent es pugui sentir identificada amb Catalunya.

D'això darrer, ara mateix no en parlaré, però sí que els parlaré de dos temes molt relacionats amb l'estructura i la solidesa de la societat. El primer és el de la família. Convergència i Unió ha fet sempre un discurs favorable a la família que ens ha costat molt traduir a la pràctica perquè fins fa pocs anys les idees dominants en el camp polític i intel·lectual eren reticents envers la família. Fins ara, les millores introduïdes a nivell d'Estat han estat modestes, molt modestes. Recentment, el Govern del PP ha introduït algunes millores més. I a Catalunya el Govern de la Generalitat ha pres algunes mesures suplementàries, però no suficients, i, a més, les hem preses generalment a través d'actuacions no declaradament profamília, encara que efectives. Els en recordaré algunes perquè entenguin el que vull dir.

Encara que indirecte, per exemple, fou un ajut molt important, en el seu moment –per a les famílies va ser un ajut important–, que, abans que ningú i sense ser obligatori, la Generalitat escolaritzés els nens de tres a sis anys. O també ho és, ara, l'impuls que es dóna a la creació de 30.000 places de llars d'infants, així com els ajuts de 80.000 pessetes que el Departament d'Ensenyament dóna a través d'ajuntaments per a nens i nenes de llar d'infants. Ajuts més directes són ajuts com el del programa «Viure en família», que s'ampliarà, o bé la deducció fiscal per valor de 50.000 pessetes per als segons fills –els fills segons– o posteriors –tercers, quarts, etcètera–, o bé l'ajut de 62.500 pessetes per fill cada any, dels zero als tres anys, a les famílies amb una renda no superior als 3 milions i mig. L'any 2001, un total de 37.000 famílies s'hi ha acollit. I altres ajuts, també, com rebaixes en el transport públic, prioritat en l'adjudicació d'habitatges públics... Però tot plegat no prou –no prou–, no suficient.

Afortunadament, d'un temps ençà, la percepció del paper de les famílies ha començat a canviar. Ara ja és

de general acceptació que res com les famílies ben estructurades ajuden a la bona vertebració de la societat. Això i el nou sistema de finançament, que aquí volem que ajudi d'una manera especialment important, ens ha de permetre a partir d'ara donar més ajut a les famílies. Concretament, Convergència i Unió proposarà que a partir de l'any que ve aquest ajut de 62.000 pessetes es doni a les famílies amb ingressos fins a 6 milions, en comptes de 3 i mig, i que a partir de l'altre any l'ajut sigui ja universal.

I estem estudiant més canvis que tant econòmicament com conceptualment seran beneficiosos per a les famílies, però que no podem precisar del tot encara. Ho acabarem de fer just abans de la presentació del projecte de pressupost perquè –repeteix– aquest és un punt en el qual la millora del sistema de finançament ha d'incidir especialment.

També ho farem en polítiques familiars. Ho estem fent. Polítiques familiars que faciliten la conciliació de la vida familiar amb la professional. I ho hem iniciat mitjançant un projecte de llei que proposa mesures d'aquest tipus en l'àmbit de les administracions públiques catalanes. És una proposta en virtut de la qual els pares o mares empleats públics podran gaudir durant vuit mesos, després de la baixa maternal, que és de quatre mesos..., després de la baixa maternal, podran gaudir durant vuit mesos d'una reducció d'un terç de la jornada sense minva de les retribucions.

Relacionat amb aquest tema de la família, però amb més amplitud social, hi ha els canvis que en tants aspectes ha viscut la nostra societat, i concretament vull cridar la seva atenció sobre un d'aquests canvis, poc analitzat, molt poc, i que potser m'hauria pogut estalviar i escurçar el discurs, però que és de gran repercussió: és el del ritme o dels ritmes de vida. Hi ha una sèrie de canvis que ho desballesten tot i que creen un gran mal-estar social: el transport públic, l'Administració, els serveis socials, el comerç, les escoles, les llars d'infants, els horaris dels dos components de la parella, els horaris de les empreses i de les oficines, els horaris de lleure, etcètera. Tot això està cada cop més dessincronitzat i crea, com deia, problemes i un considerable malestar difós. No és un problema petit: afecta molt les persones i en ell conflueixen molts interessos contradictoris. Per això el Govern ha encarregat un estudi sobre el ritme de la vida ciutadana, sobre els horaris i la seva adaptació a les necessitats de la gent, les necessitats de les persones. El tindrà llest el mes de maig del 2002 i aleshores caldrà veure si es poden introduir alguns canvis en alguns horaris.

Si alguna cosa pot afectar la nostra cohesió i posar a prova la nostra capacitat de convivència i fins i tot ser un repte per a la nostra identitat és la immigració que, des de fa uns anys, estem rebent en forma creixent. Per a Catalunya i per a tot Europa serà un dels dos o tres problemes clau de les properes dècades. Desenes de milions de persones es posen en moviment arreu del món, com ens recordava Sami Naïr. Fem el que fem d'immigració en tindrem. El que hi ha és que si no actuem bé en tindrem més de la que realment necessitaríem. La immigració a tots els països del món és un repte i és un problema: les dues coses. Un problema

conseqüència d'altres problemes: insuficiència de mà d'obra a determinats països, pobresa i subdesenvolupament en d'altres, explosió demogràfica, de vegades conflictes bèl·lics, persecucions per motius polítics o ètnics, etcètera. I el repte és veure com la immigració pot produir efectes positius per a tots, per als qui emigren i per als qui els reben.

Per cert, quan abans hem dit com el drama de Nova York i de Washington i també d'altres indrets, doncs, ens ha de fer obrir sobre tots els problemes del món, aquest, el de desenes i desenes i desenes de milions de persones que es mouen arreu del món, és un dels que hem de prendre especialment en consideració, a part d'allò que ens afecta directament.

Bé, en aquest camp Catalunya té una llarga tradició positiva. És un dels actius més importants que tenim. Ara, els conceptes i les actituds i les iniciatives de tota mena que ens han permès en el passat convertir el fenomen de la immigració en quelcom de positiu individualment per a moltes persones i també per al conjunt del país els haurem de tornar a aplicar, probablement modificats, perquè la immigració és diferent i la situació també. En tot cas, segueix essent cert que des del primer moment hem de deixar clars els drets i els deures de totes les parts. Els drets i els deures. Els drets econòmics i cívics dels immigrants i també el dret de la collectivitat catalana, dels sis milions de catalans, a la plena preservació de la pròpia identitat i dels propis valors socials.

L'obligació, el deure, de Catalunya i dels seus ciutadans envers els nouvinguts en el camp sanitari, de l'habitatge, de l'ensenyament, de l'assistència social i, també, en el de la creació d'un clima humà positiu i acollidor; i l'obligació dels immigrants d'entendre que són en un país que té la seva manera de ser, que l'han de respectar i que en una sèrie d'aspectes l'han d'assumir.

Per altra banda, tenim la Llei, que hem d'aplicar, i la Generalitat reclama participar d'una manera més efectiva en aquesta aplicació. No té sentit que sobre la Generalitat i els ajuntaments recaigui tot el pes de l'atenció als immigrants i tot el pes de la política d'integració i que, en canvi, no puguin intervenir eficaçment en els processos de regularització i legalització, i tampoc en la determinació dels contingents. Val a dir que aquests últims dies la negociació amb el Govern central ha començat a donar fruits, i em refereixo a la recent constitució de la Subcomissió Estat - Generalitat per a la Immigració.

Més clara és la situació, com deia, en tot el referent a l'atenció a les persones i a les famílies immigrades. Això pot topar amb dificultats, però aquí les nostres competències són clares i els nostres deures també. I també ho és la nostra voluntat d'actuar d'acord amb el que és el nostre deure, que és també el nostre interès, perquè seguim tenint com a objectiu la integració, la incorporació de tots els que viuen i treballen a Catalunya en una societat tan plural com correspongui, però amb prou punts comuns perquè la cohesió social, la convivència ciutadana i la assumpció col·lectiva d'un projecte comú de país siguin possibles.

En aquest tema és bàsica la col·laboració de la Generalitat amb els ajuntaments i amb els consells comarcals.

De fet, ja està funcionant en molts casos, però s'hauran d'enfortir els instruments de col·laboració. També cal una presa de consciència molt clara per part de tota la societat catalana, i d'una manera especial em refereixo ara als sindicats i als empresaris. Per a molts immigrants el sindicat és un dels llocs on aniran a parar. Segons con actuï el sindicat –i fins ara en general ha actuat bé–, la integració de l'immigrant serà més o menys fàcil. I el mateix val per als empresaris, amb una observació suplementària, una actitud empresarial que veïés en la immigració molt especialment una manera de tenir mà d'obra barata tindria finalment efectes molt negatius.

De cara a tot això, tenim la sort, com deia, d'una experiència positiva i d'un posicionament àdhuc doctrinal que ens ajuden. Haver dit des de fa molts anys i haver-ho, de fet, acceptat tothom que català és tota persona que viu i treballa a Catalunya i que en vol ser ens ajuda. Significa que ja fa molts anys, quaranta pel cap baix –i potser més, potser ja d'abans, encara que hi va haver la interrupció que em va fer perdre la memòria–, que vàrem definir Catalunya no només en funció del passat i de les arrels –per altra banda, del tot necessàries–, sinó també en funció d'un projecte de futur en el qual tots els que habitaven a Catalunya hi poguessin prendre part.

I deixin-me fer una petita digressió. Ara hi ha persones i sectors que reclamen que es faci una definició de Catalunya menys identitària, diuen. Alguns, realment em fa l'efecte que la voldrien gens identitària. I n'hi ha que llegint alguns textos de Convergència i Unió d'ara mateix, d'ara, sobre aquest tema diuen que ja era hora que parléssim de projectes de futur, dels aspectes econòmics i socials que hi ha d'haver en la definició d'un país, etcètera.

Doncs bé, tot això, Convergència i Unió fa més de vint anys –i si em permeten una al·lusió personal, jo mateix en fa més de quaranta– que ho diem i que ho escrivim i que ho fem. Volen una definició menys identitària, en el sentit restrictiu del mot, que la que diu que català és aquell que viu i treballa a Catalunya i en vol ser? I això està escrit, com a mínim, des del 1958, i repetit constantment des d'aleshores. A més, durant vint-i-un anys això ha inspirat la nostra política de govern. I fa poc, en aquesta línia, el Govern ha aprovat el segon Pla d'immigració amb cent trenta-tres programes específics i operatius, i s'han implementat vint plans comarcals amb la participació de més de dos-cents quaranta ajuntaments, i s'ha constituït la Taula de Política Social per a la Immigració amb la Generalitat, la Federació de Municipis i l'Associació Catalana de Municipis.

Deia que és una definició poc identitària, en el sentit restrictiu del mot, perquè, de fet, sí que és identitària, i molt. El que pretén és que hi hagi una identitat en la qual es puguin sentir integrats tots o una gran part, una gran majoria, dels que viuen a Catalunya. És a dir, identitat és allò que fa que un grup de gent se senti identificada amb el que és i amb el que vol ser, identificada amb el que ha estat el país, perquè, com diu Braudel, sense consciència del passat no hi ha futur; i amb el que els que hi viuen volen que sigui en el futur, perquè finalment el país no és quelcom d'abstracte –Catalunya

no és quelcom d'abstracte–, sinó un element bàsic de definició i de promoció de la gent que hi viu.

Això requereix mantenir la continuïtat històrica i la personalitat pròpia de Catalunya i, per tant, el paper de referència de la seva cultura. I alhora la capacitat d'incorporar nous valors i noves visions. Si no en fos capaç, s'assecaria i acabaria morint. És aquella identitat que pot ajudar a crear un alt grau de cohesió social i que pot incorporar un projecte de país, un projecte de futur, que tots els ciutadans o la molt gran majoria puguin fer seu. Sense això, la nostra identitat estaria condemnada a una gradual agonia. És aquella identitat que és fidel, fonamentalment fidel, als seus orígens, però que no rebutja els valors nous, com un arbre empeltat no rebutja a l'empelt. És aquella identitat que entén que hi ha gent que només s'hi pot incorporar, a la identitat i al país, venint del futur: no venint del passat.

Un altre tema que afecta molt l'estat d'ànim de la societat és la seguretat. Ha esdevingut una de les principals preocupacions dels ciutadans. Això passa a Catalunya i passa també... Això passa a Europa i passa també a Catalunya. Sobretot en algunes de les ciutats catalanes es percep especialment aquesta preocupació. Això que és comú a tots els països del nostre entorn ho viu Catalunya immersa en un procés de desplegament dels Mossos que, des d'aquesta sensibilitat i preocupació general, pot semblar que va massa lent, però el cert és que s'ha de fer de manera gradual i progressiva precisament per mantenir les garanties de seguretat. Però també és cert que la necessària perllongació en el temps d'aquest procés de desplegament té efectes col·laterals sobre els quals cal actuar. Cal garantir els nivells de dotacions policials durant el període transitori. Aquesta és una responsabilitat de l'Estat, que hem reclamat, que hem exigit amb tota fermesa, i he de dir que abans de l'estiu el vicepresident i ministre de l'Interior va assumir el compromís ferm, davant del Govern català, de mantenir les dotacions de la Policia Nacional a les zones pendents de desplegament en els mateixos nivells de l'any 98.

També els ajuntaments han d'assumir amb tota responsabilitat l'esforç que els pertoca en el manteniment de les dotacions de les policies locals.

Però no tot ho resoldran els Mossos ni les policies locals, ni tampoc tot depèn que les actuals dotacions policials siguin suficients: cal, a més, impulsar les reformes legislatives necessàries per dotar d'eficàcia l'actuació policial. El Govern de la Generalitat està preparant un Projecte de llei de seguretat, però, a part d'això, ens cal una reforma de la legislació penal que ens permeti lluitar amb eficàcia contra la delinqüència menor i contra la multireincidència.

A primers d'any, Convergència i Unió va demanar al Grup Parlamentari Català que presentés a les Corts un Projecte de llei en aquest sentit. Hi demanem que s'accelerïn els tràmits tant com sigui possible. Sense aquesta reforma, es fa a hores d'ara molt difícil donar resposta a un tipus de delinqüència que potser és de baixa intensitat, de baix registre, però que, en canvi, és la que més condiciona la percepció d'inseguretat als carrers i la inquietud dels ciutadans.

Una altra llei a modificar és la Llei de mesures de protecció dels menors, dels menors... La Llei es diu «dels menors desemparats i de l'adopció i regulació de l'atenció especial a adolescents i joves amb conflicte social». Les actuals circumstàncies ens fan ineficaços els criteris en què es va inspirar l'actual text fa uns anys i, per tant, ens cal adequar-lo a la nova realitat social dels joves i de la societat en general. Aquesta legislació, en canvi, és competència d'aquest Parlament i, per tant, correspondrà a aquest Parlament tramitar el Projecte de llei aprovat pel Govern el propassat dia 25 de setembre.

Forma part d'aquest capítol la millora de l'Administració de justícia. Per una banda, la Generalitat ha pres les mesures adients per a l'entrada en vigor de la Llei orgànica de responsabilitat penal dels menors i també per a l'aplicació de la Llei d'enjudiciament civil. Per altra, es va aplicar en el Pla de construcció, ampliació i reforma d'edificis judicials a tot Catalunya, dintre del qual destaca la ciutat judicial de Barcelona i l'Hospitalet, que està ja en fase de projecte constructiu.

Bé, i ara, després de parlar de totes aquestes qüestions relatives a l'Estat del benestar, passo a parlar de tot el que fa referència a ensenyament, formació i més àmpliament al que se'n diu «la societat del coneixement». Ben entès que aquest capítol s'encavalla amb l'anterior. Poques coses, de fet, estan tant al servei de les persones com la formació, tant al servei de la seva realització i de la seva promoció.

Per altra banda, és un tema que té un vessant econòmic. Té un efecte cívic de gran abast. Està molt entrelligat amb el treball, el treball entès com a factor de producció i de competitivitat, i el treball entès, també, com a element de promoció i de realització personals.

El Govern ha liderat l'acció cap a la societat del coneixement. Ha procurat mantenir-se sempre en l'avantguarda de la innovació, fins i tot assumint els riscos que la innovació comporta. Ha procurat tenir unes molt bones ràtios d'escolarització, ha jugat, de sempre, la carta de la formació permanent, i ara, llegint els programes educatius, relativament recents, d'alguns països europeus considerats avançats –i avançats realment–, veiem amb satisfacció que ara aquests països fan propostes que a Catalunya apliquem des de fa temps.

Per això no és d'estranyar que segons els ítems establerts per la Comissió d'Educació de l'OCDE, el sistema escolar català presenti unes ràtios francament bones. La relació mitjana alumnes - professors, millor que a Alemanya, França, Gran Bretanya, millor que la mitjana espanyola. Sí, és així. Millor que al Japó, als Estats Units i al Canadà. (*Remor de veus.*) Sí, sí, és així. Té un índex d'escolarització dels tres als sis anys del 100%, igual que a Navarra i al País Basc, per sobre de la mitjana espanyola des del 92. Són uns índexs, en conjunt, també, de l'escolarització dels zero als tres, que és molt més baixa, 27%, però amb el benentès que és del 53% dels dos als tres anys, que és l'edat més significativa. En tot cas, són uns índexs superiors als de molts països europeus.

No obstant això, cal dir que en aquest camp de les llars d'infants, justament, és on tenim un dèficit més important, que ara estem reduint. Per això, el Govern es va comprometre, i ho està complint, a promoció, jun-

tament amb els ajuntaments i amb entitats privades, la creació de trenta mil places anuals en cinc anys. (*Veus de fons.*) Perdó, té raó: trenta mil places anuals no, trenta mil places en cinc anys, gràcies. Si després m'ho haguessin reclamat, imagini's. (*Remor de veus.*) Esperis, perquè no en quedi constància, eh? (*Remor de veus.*)

Bé, per altra banda, i gràcies a la implantació del programa Argo, ja l'any 99 totes les escoles i instituts de Catalunya disposaven de connexió a Internet. Alemanya hi arribarà aquest curs i a França, ara fa un any, només hi havia connectades el 35% de les escoles, encara que pugui semblar sorprenent. I a final del 2001, a Catalunya, la ràtio alumnes – ordinadors serà d'onze, que és una ràtio molt bona.

Bé, d'ençà d'aleshores hi ha un programa de formació per als mestres, ha afectat a 80.000 professors, aquest any hi haurà 25.000 professors més que seguiran aquests cursos. I pel que fa a les inversions, es pot dir, i és una dada molt impressionant –per això els preparo– (*remor de veus*), es pot dir que durant els últims quinze anys, cada deu dies –deu– es podria haver inaugurat una escola o una obra gran escolar, i concretament aquest any 2001 s'han construït 7 CEIP nous, 17 IES, i s'han fet 21 grans ampliacions, amb una inversió total tot plegat, entre això, els equipaments informàtics i els de formació professional, de 21.000 milions.

Malgrat això, encara hi ha a Catalunya aules prefabricades. N'hi ha menys que abans, però n'hi ha, i això és a causa d'una gran mobilitat de la població i de l'aplicació molt avançada –alguns diuen que precipitada, però, en tot cas, complint les normes establertes per la mateixa llei– de l'aplicació de la LOGSE. Hi seguim treballant, en això, amb l'execució del pla de xoc i un pla nou plurianual de construccions.

Dintre de l'ensenyament en general, la formació professional ha de ser un pilar bàsic, que passa per la formació des de l'escola –és a dir, la formació reglada–, des de l'exercici del treball –és a dir, la formació contínua– i des de la no-ocupació –és a dir, la formació ocupacional. I aquests tres sistemes, planificats a través del Consell Català de Formació Professional, constitueixen el sistema de treball per tal que al llarg de la seva vida professional, els treballadors puguin construir-se un currículum de coneixements i competències vàlid per a la seva mobilitat i la seva qualificació.

Crearem l'Agència Catalana de Qualificacions Professionals, que, juntament amb l'Observatori Permanent del Mercat del Treball, ja existent, i en col·laboració amb el món empresarial, els sindicats, els ajuntaments i els consells comarcals, ha de donar al nostre país un gran dinamisme formatiu i adequar més i més la formació professional als requeriments del mercat de treball.

Per acabar aquest capítol m'he de referir a la Conferència Nacional d'Educació, un espai de participació de tota la comunitat educativa, que farà públiques les seves conclusions i els seus suggeriments el maig del 2002. Aquesta reflexió és del tot necessària ara que el grau d'aplicació de la reforma permet calibrar-ne els pros i els contres.

I és bo recordar que els objectius de la LOGSE eren: primer, allargar l'escolaritat obligatòria dels catorze als

setze anys; segon, fer més llarg i consistent el terreny d'ensenyament comú de tots els nois i noies, responenent amb això a una tendència igualitària, i tercer, millorar la formació professional.

És segur que de l'experiència que ara tenim, i de les conclusions de la Conferència Nacional, en podem treure conclusions que ens faran introduir algunes modificacions en l'aplicació de la LOGSE. De fet, ja ho estem fent. Per exemple, hem introduït el concepte de «competències bàsiques», hem incrementat a l'educació secundària l'aprenentatge de català, castellà i anglès, així com el de matemàtiques i el de ciències socials, i, probablement, caldrà revisar alguns aspectes del funcionament intern dels centres.

A part de tot això, no podem deixar d'esmentar que el canvi del sistema educatiu, però també en bona part l'evolució de la societat, les dues coses, sotmeten els mestres, sobretot els de secundària, a una gran pressió. Mai no agraiem prou al professorat l'esforç que està fent i volem que la societat reconegui més el valor de la seva funció i la prestigü. Farem accions de govern al respecte. Entre elles hem aprovat, molt recentment, la convocatòria dels Premis Catalunya Educació per a reconèixer públicament i socialment l'alt valor dels docents i de l'escola.

La universitat té un paper de primer ordre en la societat del coneixement. Ara estem recollint el fruit d'una política d'anys d'impuls al desenvolupament universitari, desenvolupament en qualitat i en quantitat. Aquesta afirmació es pot sustentar amb moltíssimes dades, però en diré molt poques. Per exemple, des del curs 92-93 les universitats públiques catalanes han augmentat l'alumnat en un 12,3%, però els professors ho han fet en un 35,5, i el PAS en un 37,9, i el nombre de titulats –en aquest mateix període– s'ha incrementat en un 43,9%. Aquestes dades les ha proporcionat l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya, que és fruit d'una iniciativa conjunta de la Generalitat i de les universitats.

Per cert, d'aquesta Agència, concretament un estudi d'alt nivell independent fet a Holanda, en diu: «l'Agència Catalana per a la Qualitat del Sistema Universitari ha estat catalogada com una de les millors en funcionament d'entre els països del sud d'Europa.» I faig esment d'això, primer pel que he dit de l'exigència, però també perquè és un dels punts de fricció amb el Govern central a propòsit de la nova Llei universitària.

Ara bé, en aquest camp els vull parlar sobretot del futur, del 2003, del 2010, dels canvis que hi ha hagut, d'idees, de tecnologies, de demografia, fins i tot. I cal, per tant, tot i el gran canvi positiu que fins ara hi ha hagut, fer un renovat esforç de millora de la qualitat i d'adaptació a les noves demandes socials. Això respon al Pla d'inversions universitàries nou, per al període 2001-2006, que preveu una dotació de 67.000 milions de pessetes, que s'invertiran en infraestructures, i no, per tant –és a part, això– en infraestructures pròpiament universitàries, vull dir d'activitat acadèmica, i, per tant, al marge de tot el que s'invertirà en infraestructures específiques de recerca que, com després els explicaré, és molt important.

Es tracta d'involucrar més i més universitat i societat, universitat i economia, i, a més, que les nostres universitats es puguin projectar internacionalment, captant gent de fora, de fora vull dir alumnes i professors, i venent producte universitari català a l'estranger.

I ara només un mot per a una universitat particular: la UOC. Té un altíssim nivell, molt reconegut dintre i fora del nostre país, arreu del món, i la Generalitat se sent orgullosa d'haver-la promocionat i agraïda pel bon treball que ha fet, i, per això –i ho he d'esmentar especialment–, per això no puc deixar de dir que ens oposarem que la Llei d'universitats posi en perill la concepció que inspira la UOC i la seva continuïtat.

Bé, amb tot això hem de parlar-los de recerca. També aquí hem progressat notablement, però també ens falta bastant per fer. No els donaré les dades, perquè ara els resultarien, potser, doncs, molt cansades, sobre l'evolució del nombre d'investigadors, que ha millorat notablement. El mateix es pot dir amb la inversió en R+D respecte al PIB, que ha disminuït, per cert, a nivell de la Unió Europea, ha augmentat a Espanya –del 0,76 al 0,9–, que és molt baix, i també a Catalunya –del 0,72 a l'1,1–, que també és baix. Per tant, seguim lluny del nivell europeu, però l'increment que hem fet és molt considerable –del 0,72 a l'1,1–, sobretot si tenim en compte que en aquest període el nostre PIB ha crescut molt, molt més que l'europeu. I ara l'objectiu és arribar a l'1,4 al 2004 i al 2% al 2010, amb el benentès que, si en comptes de parlar de R+D, parléssim, com ara ja es parla cada vegada més, de R+D+I, la I vol dir innovació –recerca, desenvolupament i innovació–, de fet, ja ens situaríem al 2% contra un 2,5% europeu.

Per assolir aquests objectius, el Govern, recentment, ha aprovat el tercer Pla de recerca de Catalunya i el primer Pla d'innovació. I aquí hi ha, per una banda, una primera línia d'actuació que consisteix a crear tot una sèrie d'institucions, la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats, amb l'objectiu de constituir un grup propi d'investigadors que s'incorporin i reforcin programes de recerca d'especial interès que es portin a terme a Catalunya. Això ja està en funcionament, ja s'han seleccionat els trenta primers candidats. No els donaré la relació exhaustiva, que tinc aquí, perquè ho allargaria molt tot. Simplement els vull dir, els vull esmentar, la creació per llei aprovada per aquest Parlament el 16 de maig d'enguany de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca.

I dins d'una altra línia estratègica, també d'acord amb aquests dos plans que els he dit abans, s'està potenciant la creació de centres de recerca que es caracteritzin per la seva ambició investigadora en àrees on Catalunya compta amb una bona base científica i/o industrial, no? És a dir, allà on realment sembla que podem fer alguna cosa, perquè tenim els elements bàsics gairebé naturalment, vull dir gairebé donats per la nostra pròpia societat, que podem fer alguna cosa que valgui la pena. I en aquesta línia s'està potenciant l'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer, l'Institut de Física d'Altes Energies i l'IRTA, i s'està treballant en la creació de diversos centres que es constitueixen com a consorcis amb les universitats i altres institucions públiques i privades.

I els llegiré una llista que, a mi, personalment, fins i tot, em fa molt de goig, però que, en realitat, l'únic que vol dir és que comptem i apostem decididament per aquesta línia de la recerca: l'Institut Català de Ciències Cardiovasculars, que s'instal·larà a Sant Pau; l'Institut Català d'Investigació Química, a Tarragona; l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, evidentment, també a Tarragona; el Centre de Regulació Genòmica; l'Institut de Recerca Biomèdica; el Centre Tecnològic de Telecomunicacions, i, després m'hi referiré un moment, el Laboratori de Llum de Sincrotró.

També es manté el suport als centres de referència R+D constituïts en anys anteriors, i tot això, el resum és aquest. Tot això respon, pensant en el 2010, a una visió del que ha de ser el nostre país. Ha de ser –i ho vull subratllar– un país, també, d'alt nivell científic i tecnològic, capaç de competir en l'espai europeu de recerca que s'està configurant.

Una remarca sobre el projecte de sincrotró, perquè tot l'altre depèn només de nosaltres, però, en canvi, en aquest cas, això no és així, no depèn només de la Generalitat i de la Universitat Autònoma de Barcelona. Cal que hi hagi, a més, una resposta del Govern espanyol, i una col·laboració europea, que és el que estem negociant. Però la primera decisió havia de ser nostra.

I bé, simplement, doncs, universitat, recerca, aposta de futur. Per tant, també aquí hem de veure com podem treure el màxim profit de l'increment de disponibilitat econòmica que tindrem durant els anys propers.

Un tema relacionat amb la societat del coneixement és el del treball. També ho està, evidentment, amb l'economia, amb el benestar social, etcètera, amb la vida familiar, desenvolupament de les persones. La nostra situació, durant els últims anys, ha millorat sensiblement, com vostès saben. Tenim un atur del 6,34, avui potser és un pèl més baix –6,34, segons les dades de les oficines de treball de la Generalitat i 8,70 segons l'EPA. En termes comparatius, Espanya té el 8,66 i el 12,97, i el que és molt important, el que és més important, és que hem convergit amb Europa, ens hem situat una mica per sota de la xifra d'atur mitjana de la zona euro i una mica per sobre de la de la Unió Europea, i també ha millorat sensiblement la temporalitat. De totes maneres, la temporalitat segueix essent sensiblement més alta que la de la Unió Europea. I també s'ha incrementat notablement la taxa d'ocupació, que, de totes maneres, encara no és la que hauria de ser de cara a igualar-nos amb la Unió Europea.

Tot això, aquestes millores – importants, encara que no definitives o no suficients –, és resultat del creixement econòmic, del clima de diàleg social, de mesures preses a nivell d'Estat i també d'actuacions del Govern de la Generalitat. Permetin-me que especialment subratlli el positiu clima social.

Hi ha hagut una sèrie d'actuacions de la Generalitat, pel que fa a formació i foment d'ocupació, i, també, actuacions en la línia de l'orientació, per exemple, recentment, això que se'n diu itineraris personals d'inserció. Les actuacions de la Generalitat han anat des de la inversió de 5.000 milions de pessetes en plans d'ocupació a 3.000 en escoles taller i en tallers d'ocupació, i

26.000, més 2.100 que s'han d'afegir, en les actuacions de formació i foment d'ocupació.

Vostès saben, per altra banda, que els problemes principals d'atur, els tenim en les dones i en les persones de més de quaranta-cinc anys, i per això, moltes d'aquestes actuacions, les hem orientades bàsicament cap aquests dos col·lectius.

Com ja es va informar en el seu dia a aquest Parlament, el Departament de Treball va modificar substancialment el sistema de concessió i control de les subvencions de formació ocupacional. Crec que ara s'han superat les disfuncions que hi havia hagut.

I afegeixo, per acabar aquest capítol, uns comentaris. El primer és que hi ha un punt que ha de millorar, que és el de la seguretat i la sinistralitat. El Departament ha pres moltes iniciatives de tota mena, de sensibilització, d'orientació, dirigides a les empreses, els treballadors, etcètera. Jo en vull subratllar una: el Departament ha incrementat –hem incrementat– les mesures de vigilància i control i, especialment, ha incrementat les sancions, i les incrementarem més, si cal.

El segon és que posarem l'accent en tot allò que ajudi a compaginar millor treball i formació. Abans m'he estès parlant de la formació professional, ara els recordo que es va crear el Consell Català de la Formació Professional, així com l'Observatori del Mercat de Treball, i, properament, crearem el Centre d'Innovació i Ocupació Professional a distància, amb l'objectiu de relligar formació, treball i territori; a distància, amb aquest objectiu i en aquest sentit –a part, per exemple, de la mateixa Universitat Oberta de Catalunya que hi col·laborarà– hem de dir que el que també pot ajudar molt són les experiències ara incipients que estem fent amb teletreball.

Recordo finalment el Pacte per l'ocupació, tot i que en alguns aspectes els resultats han estat per sota del que esperàvem. De tota manera, s'han produït fets tan positius com l'acord sobre el nou model del Servei d'Ocupació Català, entre Generalitat, sindicats, patronal i món local.

Bé, els he estat parlant fins ara –i molt llargament, i me n'excuso– de l'estat del benestar, de la societat del coneixement, de la cohesió social, del treball, tot això en majúscules, que és com correspon; és allò que en diem «primer, les persones».

Tanmateix un país necessita crear riquesa. Ara, per tant, els vaig a parlar de l'acció del Govern en el camp econòmic: acció de passat –els dos últims anys– i, sobre tot, de futur –el doble horitzó del 2003 i del 2010.

Ja l'any 1998 Convergència i Unió va definir com a objectiu per al 2010 que el PIB català representés el 110% de la mitjana del PIB que aleshores tindran, que aleshores tindran els quinze membres actuals de la Unió Europea; els actuals. S'està complint aquest propòsit? Doncs, sí: Mantenim el molt bon ritme d'aquests últims anys. A hores d'ara estem ja entre el 101 i el 102% –el 86 estàvem en el 85%– amb un guany de mitjana, per tant, sobre la mitjana europea, d'aproximadament un punt l'any.

Una dada més impressionant és que durant els últims deu anys hem superat seixanta-cinc regions econòmi-

ques de la Unió Europea. Per exemple, l'any 1986 només dues regions franceses, europees –és a dir, Martinica i Guadalupe a part–, tenien un PIB inferior al nostre: eren Còrsega i el Limousin. Fa dos anys només n'hi havia quatre; quatre que tinguessin més PIB que nosaltres, vull dir, concretament, l'Île-de-France –és a dir, París–, Alsàcia, la Baixa Normandia i Rhône-Alpes.

I de cara a això els he de dir que hem fet de la internacionalització un factor de progrés. El grau d'obertura internacional... –aquesta magnitud, voldria aclarir-ho, es calcula com la suma de les importacions i les exportacions amb relació al PIB, i és la més significativa del grau d'internacionalització i de competitivitat d'un país–, doncs, bé, el grau d'obertura internacional ara és del 70%. És una xifra alta, superior a la dels grans..., és a dir, tenim una xifra més alta que la dels grans països de la Unió Europea –que França, que Gran Bretanya, etcètera–, però inferior a la dels països petits, que són els més internacionals, i que són el nostre model.

És a dir, el nostre futur és Holanda, Finlàndia, Irlanda, Dinamarca; és això. Doncs bé, aquests, per poder atrapar a aquests ens hem de posar per sobre del 90%. O sigui que l'objectiu per al 2010 és passar del 70% al 95%, i, si mantenim el ritme d'aquests darrers anys, hi arribarem.

Perquè això, que ha estat l'exportació, la internacionalització, la inversió fora, ha estat una aposta radical i reeixida; reeixida perquè es veu, pel fet que des del 1994 al 2000 les nostres exportacions han passat de 2,4 bilions a 5,5, i enguany, malgrat la inquietud internacional, tindrem un increment exportador de l'ordre del 20%.

I, senyores i senyors diputats, finalment és en la competència internacional on es pot escatir si l'economia d'un país progressa o no. I mai com ara Catalunya havia pogut presentar un balanç tan positiu. Val a dir que això, val per tot, no només per l'economia. Un país que no pugui sortir fora i fer-hi un bon paper és un país decadent, el que sigui.

Un dels elements de la creació de riquesa són les infraestructures. Ara en parlaré de les que depenen de l'Administració central –que molt sovint han de ser objecte de negociació– i les que fa a la mateixa Generalitat. No entro, en canvi, en les d'iniciativa municipal, que en conjunt representen un volum considerable, però el Govern no n'és directament responsable.

Com ja vaig informar el passat mes de maig, el volum de la inversió en grans infraestructures públiques, d'aquí a l'any 2005, pujarà no menys de 2,8 bilions. Recordin: TGV, aeroport de Barcelona, port de Barcelona, depuradora del Prat, desviament del Llobregat, carreteres com la nacional II, la 340, etcètera. O bé, d'entre les de responsabilitat directa de la Generalitat: desdoblament de l'eix del Llobregat entre Sallent i Puig-reig, Tortosa a l'Aldea, les variants de Lleida, Reus, Cardedeu - Llinars –totes tres en execució–; la línia 9 del metro, de la qual s'han adjudicat obres per un import de 119.000 milions i que té un cost total de 240; prolongacions d'altres línies, per valor de 75.000 milions; el Trambaix; el canal Segarra-Garrigues amb una inversió final de 185.000 milions, als quals cal afegir 160.000 milions més d'altres obres de regadius en

execució o en projecte –Terra Alta, Garrigues sud, Torres de Segre, Algerri - Balaguer, els regadius que s'hauran de fer a l'Ebre, etcètera.

A això caldrà afegir la construcció de centres de logística: a Lleida, al Camp de Tarragona, a Girona i a Figueres, al Baix Llobregat. En subratllo la importància, d'això, perquè el propòsit del Govern és fer de tot Catalunya un gran centre logístic a l'entrada de la Península, venint d'Europa, al servei dels grans ports de Barcelona i de Tarragona; al servei d'un TGV que també ha de ser de mercaderies, i al servei –i aquest és un dels punts febles, encara, del nostre sistema de comunicacions– del transport aeri de mercaderies.

Bé, no es tracta només de fer les infraestructures. Es tracta també de fer-les de manera que s'adaptin al projecte de país que tenim. Per això hem procurat que el TGV no sigui només un tren per anar de Barcelona a Madrid o a París, sinó que a més ha de ser, havia de ser i és i serà una línia que relligui, un tren de gran velocitat que relligui les principals ciutats catalanes, i que, per tant, dintre el territori de Catalunya, que és relativament petit, s'hi puguin oferir serveis regionals d'alta velocitat, que podran produir l'autèntica revolució en el concepte d'espai i de distribució sobre el territori. I no cal dir tota la influència que tindrà de cara a l'expansió dels ports de Barcelona, de Tarragona, etcètera.

Vostès saben que Catalunya sempre ha tingut un estoc de capital públic baix, i sempre ens n'hem queixat. Només durant aquests darrers anys, i especialment des de 1999, pel que fa a les inversions de l'Administració central, això agafa un altre caire i ve diguem-ne, també, doncs, a complementar l'esforç que, ja, tant els ajuntaments catalans com el Govern de la Generalitat estàvem fent des de fa ben bé deu o quinze anys. I és això el que ara hem de consolidar, i altra vegada amb perspectiva de futur, no només per d'aquí al 2005, sinó per després.

Perquè en matèria d'infraestructures el temps que passa entre el moment que es pren una decisió i el que s'aplica és molt llarg, cada cop més llarg. Si ara mateix no posem fil a l'agulla a partir del 2005, si ara no posem fil a l'agulla, a partir del 2005 aquest procés de creació d'estoc públic, d'estoc de capital públic, es tornarà a encallar. I és per això que, per assegurar el futur, que ja ara el nostre Govern comença a planejar i projectar, comença a presentar al Govern central, en alguns casos, les grans inversions per després del 2005.

L'aparició de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació ens obligarà en el futur a un triple esforç en el camp de la formació de les infraestructures i les iniciatives empresarials.

Infraestructures. Puc dir que durant l'any 2001 s'ha estat desplegant la xarxa ADSL i XDSI a partir de la xarxa troncal de fibra òptica de Telefónica. Aquest desplegament és fruit del conveni signat entre la Generalitat, Localret i Telefónica. El resultat és que l'ADSL arriba al 90,1% de la població, l'XDSI al 98,6 i la fibra òptica arriba a 682 municipis, entre ells totes les capitals de comarca, que representen el 97,3% de la població, però això no vol dir –em sembla que és un aclariment innecessari, però no voldria que se'm mal

interpretés—, no vol dir que la fibra arribi a la llar de tota aquesta gent: vol dir que arriba a la central telefònica de la població. La distribució dintre de la població és més o menys gran, segons els casos, o ràpida. I aquí, aquí m'he de queixar d'algunes resistències que l'alenteixen.

Amb tot, malgrat aquests retards, el 43% de la població catalana es connecta a Internet. I els he de dir que el món empresarial, tant el de casa com el de fora, el de l'estranger, no valora gens negativament el servei que en aquest terreny troba a Catalunya. Dic això perquè de vegades aquí, a Catalunya, hi ha comentaris preocupats, sincerament i honestament preocupats, sobre la nostra capacitat d'atreure o de generar iniciatives empresarials en aquest camp, en el camp de les TIC. Això contrasta, en canvi, amb el fet d'aquesta opinió que els estic dient dels empresaris estrangers —parlo dels estrangers, perquè poden ser diguem-ne més objectius, i perquè si vénen aquí és per una elecció d'ells o del seu ordinador, no pas perquè siguin catalanistes: simplement perquè els convé—, això contrasta amb aquestes opinions i també amb els estudis fets a l'estranger i sovint publicats en revistes internacionals especialitzades que situen Barcelona, sempre, entre els dotze, quinze centres europeus d'especial interès per a la indústria vinculada a les noves tecnologies.

També els he d'informar que el Govern va prendre el passat mes de maig una decisió molt important que tindrà gran transcendència per acabar de potenciar les TIC a Catalunya: va convocar un concurs per posar en xarxa de banda ampla tot l'ensenyament i tota la sanitat. Aquestes dues xarxes cobriran tot el territori, perquè a tot arreu tenim sanitat i ensenyament, i podran ser d'utilització general.

Em refereixo ara a les infraestructures energètiques. La xarxa de gas, la tenim bé i s'està completant. Pel que fa a l'energia elèctrica he de distingir dos aspectes: el primer és que d'aquí a l'any 2010 Catalunya necessita incrementar la producció d'electricitat en 4.000 megawatts. En aquests moments, s'estan construint o s'està preparant la construcció de cinc centrals de cycle combinat de quatre-cents megawatts cadascuna. És a dir, que produiran ja d'aquí a dos, tres anys més de la meitat de l'increment necessari.

I a part d'això és de preveure que d'aquí a tres o quatre anys podrem comptar amb uns 1.500, 1.600, 1.700 —és difícil de precisar— megawatts més, procedents de la cogeneració dels parcs eòlics i del tractament de residus.

En canvi, podem tenir més problemes amb el transport elèctric. I a això hi hem de dedicar, durant els propers dos anys, una atenció preferent. Aquí hi ha dos aspectes: l'un és el compliment per part d'Endesa dels seus compromisos d'inversió. Hi ha un acord entre el Departament d'Indústria i Endesa que s'ha d'aplicar entre el 1999 i el 2003 per millorar les infraestructures elèctriques i la qualitat del servei. Aquest és el segon protocol signat amb Endesa, que puja, concretament, 122.000 milions, i el primer que vàrem fer pujava 85.000 milions i es va complir bé. I, de fet, entre el 94 i el 98 la qualitat del subministrament elèctric va millorar sensiblement; era deficient el 94, va millorar sensiblement. Però ara notem certes falles que fan que el Departament estigui elaborant un conjunt de decrets i

de normes que apunten a un control més estricte de la qualitat del servei elèctric.

L'altre aspecte a considerar és la dificultat amb què, a vegades, topa la construcció de línies elèctriques, sobretot les d'alta tensió, però també d'altres de menys voltatge; amb això —però també amb alguns altres temes, des de les antenes a la creació de la xarxa de fibra òptica—, com deia abans, quan parlava de l'extensió de la infraestructura per les TIC per tot Catalunya, ens trobem amb oposicions que repercuten molt negativament sobre el nostre desenvolupament econòmic o sobre el nostre benestar, també. Són oposicions que, de vegades, tenen justificació i, en tot cas, és segur que les administracions hem d'escoltar-les amb atenció i esperit comprensiu. Però, a voltes, es tracta de posicions no justificades o portades a nivells d'exigència no raonables. Si aquesta mena d'oposicions se segueixen estent i intensificant s'afectarà negativament l'interès general. Davant d'això, ens cal al Govern, però crec que a tots plegats, intensificar una adequada acció pedagògica, i ens cal, també a tots plegats, evitar la demagògia i la instrumentalització partidista.

Tampoc no hi pot haver garantia de desenvolupament futur sense seguretat de subministrament d'aigua. Per això el Govern, a través de l'ACA, està treballant en la millora del subministrament d'aigua a diverses comarques de les conques interiors. Des de la Llosa del Cavall i des del sistema Ter-Llobregat, o a través de la dessalinització, etcètera. La política d'aigua que s'ha fet fins ara ha permès evitar l'escanyament del desenvolupament turístic de la Costa Brava centre, per exemple; evitar els problemes de reg a l'estiu del canal d'Urgell, portar solució a la manca d'aigua de boca de molts pobles de Lleida i de moltes comarques tarragonines, permetre el desenvolupament de la Costa Daurada, la creació de Port Aventura, l'expansió de la indústria tarragonina, etcètera. Dic això només perquè es calibri la importància de la política d'aigua.

I tot això, òbviament, ens duu a parlar d'un tema polèmic, potser el més polèmic d'aquests darrers mesos. Em refereixo al Pla hidrològic nacional. Des de fa molts anys, hi ha la convicció a Espanya que el conjunt del país té aigua, però molt mal repartida en el temps i en el territori. D'aquí va sortir, l'any 1933, la definició d'una política d'embassaments i de transvasaments. En el cas concret de Catalunya hi havia dues zones mancades d'aigua: determinades conques de Lleida..., determinades comarques —perdó— de Lleida, dintre de la conca de l'Ebre, i, dintre de les conques interiors, la major part de les comarques tarragonines, gran part de la Catalunya central i les comarques entorn de Barcelona, a causa del seu desenvolupament demogràfic i industrial. Des de fa ja temps, els problemes de part d'aquestes comarques de les conques interiors s'han resolt o palliat amb aigua del Ter, entre 200 i 250 hectòmetres cúbics per any. Més tard, i ja en època democràtica i autonòmica, els problemes extremadament greus del Tarragonès, del Baix i Alt Camp, de la Conca de Barberà i del Baix Penedès i, fins i tot, d'algunes pobles de les mateixes comarques de l'Ebre, s'han superat gràcies a l'anomenat minitransvasament.

Cal recordar que el tema de l'aigua afecta molts territoris de fora de Catalunya. En primer lloc, l'Aragó,

sobretot per la demanda d'aigua per a regadius. La demanda aragonesa va conduir l'any 1992 a l'anomenat Pacte de l'aigua, segons el qual l'Aragó ha de rebre 3.500 hectòmetres cúbics per any. Aquest pacte és vigent i es va executant. També han demanat aigua de l'Ebre des de fa temps, o havien demanat ja des de fa temps aigua, el País Valencià i Múrcia. I seguia havent-hi un problema a bona part de les conques interiors de Catalunya, i, sobretot, hi havia el temor general que d'aquí a pocs anys aquest problema podia arribar a ser greu. I així s'explica que encara no fa un any –encara no fa un any–, tant en aquest Parlament com en el Consell d'Administració d'Aigües Ter-Llobregat, amb el vot dels alcaldes metropolitans, es varen votar resolucions que anaven del PP al PSC reclamant que es portés aigua de fora de les conques interiors.

No és d'estranyar, per tant, que hi hagi hagut diverses propostes de transvasament de l'Ebre. L'última abans de l'actual fou l'any 1994, la del ministre Borrell, que proposava transvasar 1.800 hectòmetres cúbics. El Govern de la Generalitat també sempre ha cregut que caldria transvasar aigua cap al nord, i que es podia fer sense perjudici, ni per a l'Aragó ni per a les terres catalanes de l'Ebre. És més, pel que fa a aquestes últimes el Govern creia i creu que això pot afavorir actuacions que potenciaran el seu desenvolupament. Però coneixent el recel tant de l'Aragó com de les nostres comarques de l'Ebre a la idea del transvasament, vàrem llançar la idea –la vàrem treballar– que pel que fa a Catalunya l'aigua s'anés a buscar al Roine. Era i és una solució possible tècnicament i econòmicament, i políticament –i políticament– menys conflictiva... Bé, políticament no ho és, com s'ha vist, de possible, però, no hi ha res que realment, objectivament, s'hi oposi. Vos-tès saben que la proposta ha estat rebutjada pel Govern espanyol. De tota manera, el que sí que vàrem aconseguir en la negociació és incorporar al text final la necessitat d'estudiar per al futur alternatives a la de l'Ebre. Una d'aquestes alternatives podria ser, en el seu moment, la del Roine.

Així les coses, el Partit Popular i el Govern central varen expressar la seva voluntat de dur a terme el que tants cops, des de 1933, havia fracassat: portar aigua de l'Ebre a l'Aragó –de fet, això ja ho preveia el pacte del 92–, a les conques interiors de Catalunya i també al País Valencià, Múrcia i Almeria. Per ser exactes, he de dir –per donar-los una informació que arrodoneixi ben bé, doncs, fer-se càrrec de la situació–, he de dir que el primer cop que després de les eleccions de març del 2000 em vaig entrevistar amb el president Aznar, ja em va parlar d'aquest projecte com de quelcom que la seva majoria absoluta aquest cop segur que faria possible.

Ja he dit que el nostre Govern sempre ha cregut, i ho ha dit, que es podia... –no se n'ha amagat–, que es podia transvasar aigua sense perjudicar ningú. Tot és una qüestió de quantitat, de moment de fer-ho i de certes garanties lligades amb el cabal. I la veritat és que Convergència i Unió i el Govern, el Govern català, vàrem defensar una rebaixa en la quantitat global del transvasament. Aquesta rebaixa no l'hem aconseguida, però sí que hem aconseguit coses potser més importants, coses que donen més garanties. Primer, que el Pla incorpori la possibilitat d'altres transvasaments futurs, com els

deia. Segon, que es redueixi el transvasament des del riu i s'aprofiti aigua dels canals. Tercer, que els embassaments de Riba-roja i Mequinensa regulin, cosa que fins ara no han fet, els cabals ecològics de l'Ebre –és a dir, fins ara no tenen més objectiu que produir electricitat. Quart, que no es tregui aigua sense l'aprovació d'un pla integral de protecció ambiental del Delta que gestionarà un consorci presidit per la Generalitat; i cinquè, molt important, que només es podrà treure aigua del riu d'octubre a maig.

Per altra banda, hem negociat tota una sèrie d'inversions per a les nostres comarques de l'Ebre que pujaran 400.000 milions, en comptes dels 185.000 inicialment contemplats pel Pla. De la quantitat global, 232.000 seran inversions per a les comarques de l'Ebre; 75.000 milions dels quals, perquè també n'hi ha..., canviar alguna d'aquestes inversions, concretament, per a les comarques de Lleida, de la conca de l'Ebre de Lleida; 75.000 milions d'aquests es destinaran a lluitar, principalment, contra la regressió del Delta per assegurar-ne el seu futur, regressió que, actualment –diguem-ne–, al marge absolutament del Pla, ja es produeix, perquè, realment, el problema fonamentalment ve de les preses de Mequinensa i de Riba-roja.

Jo estic convençut, estic molt honestament convençut que d'aquí a uns anys, si les coses es fan bé i si tots els compromisos es compleixen –i amb això hem de ser molt exigents– es veurà que les nostres terres de l'Ebre hauran sortit beneficiades del Pla. Però trigarem tres, quatre, cinc, potser sis anys a veure-ho, de la mateixa manera que tot just ara, al cap de deu anys, es veu, primer, que el minitransvasament ha salvat l'economia de les comarques tarragonines; segon, que no ha creat cap perjudici a les comarques de l'Ebre. Però han hagut de passar deu anys, deu anys. I, de passada, també s'ha vist que l'aigua de l'Ebre no produeix leucèmia, com se'n deia fa deu anys. Però han hagut de passar deu anys.

Bé, ara, d'una manera immediata i ràpidament, tant com puguem, el que hem de fer és: primer, crear el consorci del Delta; per la seva part, el Govern de la Generalitat l'aprovarà a mitjan octubre. Segon, fer la connexió entre el sistema de Tarragona i el sistema Ter-Llobregat que, fins ara, la llei prohibia i que el Pla permet. Tercer, aconseguir en un termini de no més de quatre mesos la concessió d'aigua per al canal Xerta - riu Sénia; és un procés que va endavant a la Confederació de Saragossa, amb les lentituds pròpies del cas, però va endavant i, aleshores, a més, fer el projecte ràpidament i la concentració parcel·laria, de tota aquesta zona: Xerta - riu Sénia; vull dir, Santa Bàrbara, Ulldecona, Godall, etcètera; i quart, iniciar el projecte de contenció del Delta.

Bé, i ara, sense deixar l'economia, però no ja parlant d'infraestructura sinó de temes productius, doncs, unes paraules sobre el sector agrari. Aquests primers dos anys de legislatura han estat especialment profitosos amb l'aprovació i aplicació del PDR, Pla de desenvolupament rural, vull dir, dotat amb 155.000 milions de pessetes. Això ha permès fer 4.700 plans de millora i, molt important, un 25% d'aquests plans destinats a joves que es volen quedar, concretament, a l'explotació familiar. L'agroindústria ha rebut, en dos anys, 9.600 milions, i no els parlo de regadius perquè ja m'hi he

referit abans. Només dir, sense cap mena –diguem-ne– d'exageració, que mai, ni amb la construcció del canal d'Urgell, s'havia dut una política de regs tan intensa com la que ara hi ha i, sobretot, la que hi haurà durant els propers anys.

És sabut que la sanitat animal ens ha creat problemes seriosos, però en tot moment s'han pogut cobrir tres objectius: donar garanties al consumidor, complir estrictament les normes veterinàries europees i compensar els ramaders afectats. I això ho podem completar encara millor quan s'hagi aprovat la llei de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària, que el Govern enviarà al Parlament d'aquí a un mes.

Bé, no entro en més temes positius, també, com els programes Leader, com el Programa de modernització i concentració de cooperatives... Únicament, referit a la pesca, he de dir que s'està aplicant el programa IFOP, que va del 2000-2006, de modernització del sector, amb una inversió total de 38.000 milions, dels quals la meitat, aproximadament, són públics.

I pel que fa a la indústria, no vull entrar en el detall de noves inversions, percentatges de creixement, etcètera. Simplement, voldria insistir, perquè està –diguem-ne– en el moll de l'os, en el pinyol del que ha de ser la nostra política de futur, vull insistir en la transferència tecnològica universitat - empresa i en tot el que suporta la innovació. Fa temps que la Generalitat de Catalunya ha impulsat una política d'innovació tecnològica, complementària de la de l'impuls de la recerca. I actualment disposem d'un conjunt d'àrees de desenvolupament científic, tecnològic i productiu, impulsades pel Govern, amb el suport, de vegades, d'ajuntaments, i molta relació amb les universitats catalanes; constitueixen una xarxa tecnològica i científica que és molt valorada per les empreses del país, però també per les empreses estrangeres.

En conjunt, podem dir que estem intervenint activament en el foment d'aquells factors que predeterminen la capacitat competitiva d'un país. Per exemple, el potenciament del mercat de subcontractació tecnològica, per exemple. I això, com tota una altra sèrie d'iniciatives com, per exemple, el conveni entre la CIRIT i el Cidem de creació de xarxa de centres de suport a la innovació tecnològica. Fixin-se que ara aquesta xarxa, que es va crear el 99, compta amb un total de 42 centres universitaris escampats per tot el territori català –i això és un gran factor, per cert, d'equilibri territorial– que treballen desenvolupant tecnologia avançada per a les empreses. I, bé, continuarem creant més centres d'aquests; es calcula que, al final del 2002, de 42 haurem passat a 80.

I, evidentment, també es promouen nous sistemes de finançament de projectes molt embrionaris, sobretot aquests projectes vinculats amb les universitats, i també altres projectes de finançament, de cara a *start-up companies*, que es diu, no? En conjunt, fins el juliol del 2001 s'han estudiat un total de 45 projectes, projectes modestos, petits, però són de coses que arrenquen; és –diguem-ne– sembrar, és llavor de futur. Ja se'n diuen empreses-llavor. 45 projectes amb una inversió total de 100 mil 400 milions.

En canvi, després, pel que fa referència a la captació d'inversions estrangeres, evidentment, el nostre tracte és amb grans empreses, amb Nokia, amb Sony, amb MSL, que realment estan invertit en coses d'alt nivell tecnològic en aquests moments. I no els atabalaré amb una llarga llista que els podria llegir. Simplement, els recordo novament –novament, i convindria em sembla molt que l'opinió pública en fos ben conscient– que Barcelona té una bona valoració. On? Per exemple, doncs, en les revistes especialitzades estrangeres.

Bé, es tracta, doncs, a cavall de tot això i seguint aquest impuls de consolidar Europa com a motor tecnològic, de consolidar Catalunya amb el motor tecnològic del sud d'Europa. I, bé, en realitat, s'està creant una autèntica anella digital catalana, connectada a les xarxes internacionals, que consolidarà aquesta nova posició competitiva, que ara ja és bona, perquè un 41% –almenys en termes relatius– de les exportacions d'alt contingut tecnològic de l'Estat surten de Catalunya, però, pensant en Holanda, Dinamarca i Irlanda, etcètera, etcètera, i Finlàndia, vol dir que encara tenim molta feina per fer –en aquesta línia, en la línia de futur.

Pel que fa al comerç, el Govern català ha procurat sempre garantir un sistema equilibrat de competència comercial entre els diferents formats de distribució –per això es va posar el Decret de liberalització dels horaris comercials– i en la mateixa direcció ha anat la Llei d'equipaments comercials i els dos plans que en deriven: el Pla territorial sectorial d'equipaments comercials i el de dinamització de comerç urbà –aquest segon, amb una inversió total de quasi 15.000 milions. Per cert, l'increment d'esforç pressupostari de la Generalitat, en aquest cas no haurà de recórrer a la millora del sistema de finançament, sinó que es veurà facilitat per l'aixecament de la suspensió, per part del Tribunal Constitucional, de l'aplicació de l'impost sobre grans establiments comercials.

Finalment, pel que fa al turisme, només dues coses: la primera és recordar que la Generalitat ha pres una sèrie de decisions de caràcter financer destinades a ajudar a modernitzar les instal·lacions; segon, recordar que, el 12 de setembre, el Govern va aprovar l'Avantprojecte de llei de turisme, amb l'objectiu de reforçar Catalunya com a mercat turístic i promoure-la més encara com a destí.

Ja que parlem de competitivitat, és obligat parlar de l'Administració, perquè això és un element de competitivitat, no? Però, abans –encara que sigui molt breument–, els vull dir una cosa: en contra dels clixés habituals, les administracions catalanes –parlo en plural; és a dir, de la Generalitat i dels ajuntaments–, en general, resisteixen bé la comparació amb la de molts països europeus d'alt nivell, i això també parlant amb els estrangers i amb les empreses estrangeres es posa de manifest. Jo els ho pregunto sempre, els ho demano sempre. No parlo només de la Generalitat –ho repeteixo. Però, bé, hem d'anar més enllà, és clar.

I, aleshores, una de les iniciatives més innovadores que hem llançat aquests darrers mesos és l'Administració Oberta de Catalunya. El projecte, que està compartit amb el món municipal a través d'un consorci, aprofita

l'oportunitat tecnològica per iniciar un camí de no retorn a la modernització de l'Administració pública del nostre país. Per tant, d'acord amb el que se'n diu Pacte per a la promoció i el desenvolupament de la societat de la informació a les administracions públiques catalanes, que és un pacte que varem signar la Generalitat de Catalunya i el Consorci Localret el passat mes de juliol, s'està impulsant això: la utilització de l'*stick* com a eina per a millorar i simplificar les relacions entre els ciutadans, les empreses, els professionals i les associacions amb les administracions públiques. La rapidesa amb què els he d'informar d'això fa que potser no quedi prou clar que aquest és un projecte realment revolucionari i que, realment, ens posarà en una situació molt de punta, i això podrà començar a funcionar a partir de l'any 2002; ens situarà en una posició molt avançada: servei ràpid, còmode i segur. I, a més, jo vull subratllar una altra cosa, que és que tenir una bona Administració no solament és factor de competitivitat i de benestar, i de comoditat, sinó també d'autoestima col·lectiva.

Bé, perquè tota aquesta acció econòmica doni el resultat que cal, hem de saber donar a Catalunya en tot una dimensió autènticament internacional –en tot–, encara que, ara, tot just els parlo del camp econòmic i tècnic, no? Abans m'he referit a allò de la cobertura del 95%; afegeixo que donarem un nou impuls, mirarem d'ajudar a través, també, d'algunes empreses, d'alguns sistemes de finançament, com Invercat, etcètera, que s'accelerï el procés d'implantació d'empreses catalanes arreu del món: n'hi havia 106 el 98, n'hi ha 164 ara; convindria que n'hi hagués no menys de 300 l'any 2004, i espero que l'evolució econòmica mundial no ho freni.

També mirem que les nostres universitats es projectin a l'estranger, no solament acadèmicament, sinó amb els seus productes tecnològics i científics. S'ha de reforçar l'acció ja iniciada que els nostres joves parlin bé l'anglès. De cara a això, entre altres coses, hi ha la disposició, que ja està presa, que a partir del 2005 s'exigirà el coneixement d'una llengua, que ja sabem que majoritàriament serà l'anglès, però pot ser una altra, la tercera llengua –català, castellà i una altra– per a l'obtenció d'un títol universitari. El 2005, ja, els que hagin acabat la carrera han de saber això.

I per altra banda reforçarem la presència catalana arreu del món amb especial atenció al Mediterrani, a Sud-amèrica i a Àsia, ara que la nostra presència a Europa està bastant consolidada. I dues paraules més sobre això. La Generalitat ha acceptat l'oferiment que li ha fet el Govern central de crear a Barcelona la Casa d'Àsia, és a dir, un centre destinat a promocionar la relació amb els països asiàtics, tant en l'àmbit econòmic com cultural. La Generalitat ha parlat amb l'Ajuntament de Barcelona, que també hi participarà. Podem dir que hem de saber aprofitar el canal de Suez, per situar-ho en el mapa, això. A més totes les projeccions diuen que Àsia serà un continent de gran creixement, en tots sentits, durant les properes dècades.

Per altra banda, el Govern ha decidit donar una nova configuració a l'Institut Català de la Mediterrània. Aquest Institut ha realitzat un gran treball des de la seva fundació, un treball que ha facilitat i potenciat molt la

projecció i l'acció de Catalunya a la Mediterrània. Un treball multidisciplinari que ha abastat la cultura, l'economia, l'art, la política, la demografia..., que ha fet història, que ha fet prospectiva. Com a to il·lustratiu els diré que l'any 94, 94, quan ningú no s'ocupava de la immigració magrebí, l'Institut Català de la Mediterrània ja va publicar tot un llibre sobre els marroquins a Catalunya. Però ara volem donar una nova dimensió a aquesta activitat transformant l'Institut en una fundació més oberta a tota la societat i a un conjunt d'institucions catalanes. Perquè es tracta d'estar present en el món. Allò que diem, no?: «El nostre món és el món.» I tenim ben present que el que dóna força a Barcelona i a tot Catalunya és la seva capacitat de projecció. Són els ports de Barcelona i de Tarragona, ha de ser l'aeroport de Barcelona, han de ser les centrals logístiques que els he dit, ha de ser el TGV, ha de ser la seva situació geogràfica, ha de ser la voluntat de jugar aquestes cartes a fons.

Ara bé, en aquest capítol no hi pot faltar la referència a un embús que fins ara no hem pogut fer saltar. Em refereixo a la política que des de fa dècades impedeix que l'aeroport de Barcelona es pugui desenvolupar plenament. Deia que han millorat molt les coses pel que fa a infraestructures i que milloraran més, i sobretot amb l'aeroport, però, si no aconseguim fer canviar la política d'AENA, restarem sempre molt per sota de les nostres possibilitats i l'aeroport no serà l'eina potentíssima que podria arribar a ser. Perquè passa una cosa, aquella política orientada a fer que a Espanya hi hagi una gran concentració de poder i de patrimoni a Madrid, en tot –en economia, en política, en cultura: en tot–, i que a la perifèria, bé, en fi..., que la perifèria també progressi, però jugant un paper subaltern, i, per tant, aquella política orientada a evitar que algú pugui créixer tant que en algun punt concret posi en perill aquest esquema té una de les seves aplicacions més clares en el cas de l'aeroport de Barcelona.

Plantejarem aquest tema amb la força que estic segur que ens donarà aquest Parlament així com també la societat catalana. Els he de dir sincerament i honestament que la meua idea era haver plantejat això abans, però les dificultats que hem trobat i que ara estan definitivament des de molts mesos resoltes del tot per tal de deixar clar ja el que havia de ser l'aeroport de Barcelona i també tot el seu entorn, i també la seva connexió amb el TGV, m'havien aconsellat de retardar-ho uns mesos, però ara és l'hora de fer-ho.

Bé, i ara que parlem de presència i projecció internacional he de dedicar unes paraules al tema europeu. Catalunya sempre ha jugat la carta europea i hem cooperat en totes les polítiques d'aproximació a Europa, les fes qui les fes, en el conjunt de l'Estat, i crec que es pot afirmar rotundament que la integració europea ha estat per a Catalunya d'efectes molt positius, però el món polític ara és delicat, és problemàtic. Des de Catalunya hem defensat des de fa anys que la construcció europea havia de tenir en compte les anomenades «regions». Dic «anomenades regions», perquè és una paraula que no quadra amb el que és Catalunya, però és la paraula d'ús comú en la terminologia, per dir-ho així, diguem-ne brussel·lesa, de Brusselles, fins i tot aplicada a nacions tan clares com Euskadi o com Flandes o com Escòcia.

Si comparem la situació dels primers vuitanta amb la d'ara, veiem que les regions, i també les nacions sense estat, juguen ara un paper molt més rellevant. També veiem que el fet regional, o nacional sense Estat, és més reconegut en alguns estats que no ho era abans, o sigui que hem progressat. És el cas de Gran Bretanya o d'Itàlia. Però des de fa uns anys hi ha hagut una frenada forta en aquest sentit impulsada pels estats en general i sobretot per alguns d'ells. Per desgràcia no tinc temps per allargar-me sobre aquest tema, que va més enllà del tema regional, perquè en realitat afecta el mateix concepte d'Europa i de la Unió Europea. Per tant, únicament els diré que Catalunya participa ara en diversos intents per a recuperar l'impuls regionalista. Ens hi acompanyen les regions més fortes d'Europa, des dels *Länder* alemanys, a Flandes, Valònia, Escòcia, i també les regions italianes, entre altres.

I voldria deixar clar que aquesta nostra visió de la Unió Europea no va en contra dels Estats. Simplement diem que la realitat interna dels estats, que en alguns casos és molt diversa –i és el cas d'Espanya–, ha de tenir un reflex en l'estructura i el funcionament de la Unió.

Els he de parlar de política mediambiental. Catalunya té un territori petit, amb grans concentracions urbanes i amb molta activitat industrial, agrícola, ramadera i turística. I tot això representa un repte, un repte mediambiental. I és per això que el Govern de la Generalitat l'any 91 va crear la Conselleria de Medi Ambient molt abans que el Govern espanyol o que cap altra comunitat autònoma. Des d'aquesta Conselleria, i amb el suport de tot el Govern, s'ha dut a terme una política eficaç a través de diverses iniciatives: el Pla de sanejament de Catalunya, el Pla d'espais d'interès natural, els programes de gestió de residus industrials, urbans i de la construcció, etcètera. Això ha representat una inversió d'uns 350.000 milions de pessetes només en sanejament i abastament d'aigua i en millora de la qualitat dels rius.

En aquest punt concret vull destacar que durant l'any 2001 s'han triplicat els recursos destinats a mantenir i millorar la biodiversitat dels nostres espais protegits. També hem creat el Parc Natural dels Ports i en tenim tres més projectats: el del Montsant, el de l'Alt Pirineu i el de les muntanyes de Prades. Aquests quatre s'afegeixen als vuit ja existents. Que aquesta política ha estat eficaç ho avalen les dades i els judicis de la Unió Europea, en referència, per exemple, a l'alt grau de protecció del territori –el 22%–, a la forta millora de la qualitat dels rius mesurada en ISQA, o a la qualificació..., que és la unitat de mesura que utilitza la Unió Europea, o a la qualificació molt bona de més del 98% de les nostres platges. I s'han aprovat –amb un ampli consens, per cert– els nous programes de gestió de residus industrials i de la construcció per al període 2001-2006. I abans d'acabar l'any s'aprovarà el nou programa de gestió de residus urbans.

Ara, tenim un problema molt greu no resolt, que és el de la contaminació per nitrats. És un problema d'abast europeu que afecta països com França, Bèlgica, Holanda, Luxemburg, etcètera, i també altres regions del mateix Estat espanyol. S'hi treballa intensament des de l'abril de l'any passat, que és quan el Govern va aprovar un Pla de correcció i prevenció que entre altres co-

ses preveia la construcció de vint-i-tres plantes de tractament dels excedents. És el que normalment se'n diu «el problema dels purins». No és un problema fàcil de resoldre, perquè la ramaderia porcina és l'activitat econòmica més important, de fet, del camp català, i això fa difícil prendre segons quines mesures dràstiques. Per altra banda, la instal·lació de plantes de tractament provoca sovint oposicions locals que les impossibiliten o les retarden. Tot i així, a hores d'ara l'aplicació del Pla fa que hi hagi tres plantes de les previstes en funcionament, dues en construcció i dues que es començaran abans de fi d'any. Confiam que a finals del 2003 tindrem molt avançada la resolució d'aquest problema. Mentrestant, s'han previst mesures alternatives d'abastament d'aigua per a quaranta-vuit xarxes municipals, dinou de les quals ja funcionen i les altres funcionaran durant els propers mesos.

I ara, per acabar aquest capítol, em centraré..., els faré un comentari sobre l'Agenda 21. Vostès saben que la política mediambiental de tot el món té com a referència l'anomenada «Agenda 21», que respon a l'acord de Rio de Janeiro de l'any 92. El setembre de l'any vinent hi haurà una nova reunió a Johannesburg. És la que s'anomena «Rio + 10». Per aquella data el Govern de Catalunya s'ha compromès, ens hem compromès, ens comprometem, a tenir aprovada la nostra Agenda. He de dir que en tot això la Generalitat compta amb l'ajut inestimable de la Comissió Assessora per al Desenvolupament Sostenible impulsada l'any 1998.

La sostenibilitat no ha de ser només mediambiental: també ha de ser territorial. L'equilibri territorial ha estat, ara i sempre, un gran objectiu de Convergència i Unió. És un tema en el qual conflueixen moltes coses. Una d'elles i principal, aquell interès que deia que hem de tenir per les persones, perquè el territori és important en ell mateix, però més encara ho és per a les persones que hi viuen i que tenen dret a viure-hi i a voler-hi viure. L'acció que s'ha fet durant aquests vint anys ha donat un resultat positiu, com les dades més objectives demostren. N'hi ha dues, sobretot, de molt objectives. La població: s'ha frenat del tot la caiguda que hi havia hagut durant dècades a tota la Catalunya rural. Les poques comarques –quatre o cinc– que durant els dos últims anys han perdut habitants són totes elles comarques que s'estan recuperant econòmicament, però que encara arrossegueu el pes de l'envelliment fruit de la forta migració dels anys seixanta i setanta, sobretot. I després hi ha el cas del Barcelonès, que és un altre tema.

A part d'això, a part d'aquestes, a totes les comarques de Catalunya es nota un clar canvi demogràfic positiu. I aquest efecte de frenada i de començament de remuntada és especialment evident a la corba de les comarques pirinenques.

El mateix passa amb l'altra dada objectiva, que és el PIB. No hi ha cap comarca catalana que no hagi crescut com a mínim un 2,5% acumulatiu del 1995 al 2000. I, entre les comarques que igualen o superen la mitjana catalana, hi ha comarques, entre altres, com les Garrigues, el Baix Ebre, l'Urgell i el Montsià. Això ha estat així perquè sistemàticament el Govern ha aplicat una política territorial basada en aquestes tres línies d'actuació: comunicacions –les tradicionals i ara tam-

bé les relacionades amb les TIC—, equipaments de tota mena —i especialment sanitaris, sociosanitaris, de formació i culturals— i suport a la creació de riquesa *in situ*, en el territori.

Deixin-me recordar només els plans comarcals de muntanya, per acabar. La tercera generació d'aquests plans suposarà per al període del 2001-2005 una inversió de 232.000 milions. I també vull esmentar —havia dit que acabava però no ho faig— els set plans territorials parcials que s'estan impulsant. El de les Terres de l'Ebre està aprovat; el de ponent i el de les comarques centrals —aquest segon dividit en dos sectors— s'aprovaran a finals del 2002, i dels restants se n'estan engegant ara els estudis preliminars.

I finalment els recordo que el Govern ha impulsat la creació de la Comissió d'Estudi sobre el Model d'Organització Territorial. Sobre això el Govern opina... Evidentment això s'haurà de discutir, però el Govern vol avançar que opina que no s'ha d'obligar cap municipi a fusionar-se. I que, conseqüentment, cal avançar més en la potenciació dels consells comarcals. Per altra banda, opina que no es poden crear noves estructures, concretament les vegueries, sense suprimir-ne o modificar-ne d'altres. I em refereixo a les diputacions. És a dir, sense per una banda procedir..., sense per una altra banda, si es crea una nova estructura, procedir a una simplificació administrativa.

I finalment considera que en aquests temes ha de pesar més decisivament que res el posicionament fet des de l'adscripció territorial i les institucions del territori. I en aquest capítol territorial cal esmentar, com a fet positiu, la celebració del II Congrés de Municipis. Li desitjo molt d'encert en els seus treballs, que en aquests moments s'han d'activar. I en general hi ha —i ho vull subratllar— que els ajuntaments han contribuït molt al progrés general que hi ha hagut a Catalunya, per ells mateixos. És a dir, per la seva pròpia acció. I pel treball conjunt que constantment han estat fent amb la Generalitat. Sense aquesta col·laboració no hauríem pogut fer, tots plegats, la bona feina que crec que hem fet, i els en dono les gràcies.

La voluntat de ser de Catalunya s'ha manifestat sempre d'una manera molt important a través de la cultura. De la llengua, de la cultura i de l'art. I encara fa pocs dies ho recordava a Brussel·les, amb motiu de la inauguració d'un monument de Josep Carner en el recinte de la Universitat Catòlica, que els recomano que vagin a veure perquè és molt bonic. I ens fa quedar molt bé. Per cert —i això també aquí a Madrid algú hi hauria de pensar—, el fort contingut cultural ha ajudat molt a donar al nacionalisme català i a tota la nostra reivindicació el caràcter pacífic i dialogant que els caracteritza.

Bé, i en aquest camp hi segueix havent molt a fer en el camp dels museus, edició de llibres, la cultura popular, etcètera. S'hi treballa. Per exemple, l'any passat els vaig anunciar que començàvem el Museu Episcopal de Vic. Doncs bé, ara els anuncio que el mes de març l'inaugurarem. Iniciarem aquest any les obres del de Lleida i, finalment, hem resolt totes les qüestions a l'entorn del MNAC, de manera que es completarà definitivament a finals del 2003. I, pel que fa a l'edició de llibres, també ha arribat a unes cotes que ens situen per sobre d'al-

tres països, potencialment comparables o superiors a nosaltres: per sobre de Finlàndia, posem per cas, amb més de 7.000 títols editats aquest darrer any.

Però avui no els parlaré tant d'aquests aspectes més tradicionals del que podríem dir «la política cultural». I vull posar més l'accent al tema de la indústria audiovisual. Entre altres coses, perquè, aquests últims temps i en el debat de l'any passat, va ser precisament una de les coses que va interessar més als diputats de l'oposició.

Des de fa molts anys —i també durant l'última dècada—, s'ha anat creant a Madrid una concentració de grans empreses d'aquest sector, sovint multinacionals estrangeres. De fet, aquest fenomen de concentració és general a tot el món i component molt important del fenomen de la globalització. Que a Madrid s'hagi produït això a través d'un procés que ve de molt lluny, de l'època que Televisió Espanyola i Telefònica acaparaven elles soles quasi totes les possibilitats en aquest camp, i que això en certs aspectes hagi estat en detriment de Barcelona no ens ha de fer creure que no puguem tenir iniciatives importants o que no en tinguem, d'iniciatives importants en aquest camp. I, de fet, durant els últims vuit o deu anys hi ha hagut iniciatives d'aquestes. En general, iniciatives privades, però que han tingut el suport del Govern de Catalunya molt sovint i que s'han pogut aprofitar molt sovint, molt sovint, del decisiu paper motor de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i de la política de crèdits del mateix Govern.

No em sembla adient donar noms concrets, perquè de vegades és una mica sorprenent. Empreses productores de programes televisius o de dibuixos animats, o de producció i distribució de cinema, o d'empreses editorials, etcètera. Vull dir, la gent queda sorpresa quan sap que, de molt, la pel·lícula, diguem-ne «espanyola», de més recaptació l'any passat no va ser cap pel·lícula de l'Almodóvar, sinó *Les tres bessones*. Amb gran avantatge. I em diran: «Home, és que això són dibuixos animats.» No, si és que el Walt Disney també són dibuixos animats, eh?, i ningú no dubta de la seva tremenda importància econòmica, cultural i industrial.

El cas és que avui hi ha a Catalunya moltíssima més activitat d'indústria audiovisual pròpia —és a dir, autòctona— que no hi havia hagut mai. Hi ha moltíssima més gent que treballa en aquest sector i que en pot viure, i que no hi havia sigut mai. I que hi pot treballar, a més, d'una manera creativa. A tot Europa hi ha una concentració de la indústria audiovisual, sobretot en els estats de forta concentració política i econòmica a la capital. Barcelona és de les poques, molt poques, ciutats europees que ha resistit. En termes relatius podem haver perdut terreny davant de Madrid, però no davant de moltes ciutats europees que fa pocs anys ens superaven. Durant els darrers dos - tres anys la política de suport per part del Govern a la indústria audiovisual s'ha incrementat. He de dir que moltes vegades responen a incitacions d'aquest mateix Parlament. Actuen en aquesta línia el recentment creat Institut d'Indústries Culturals; la política de crèdits de l'Institut Català de Finances, per exemple, que ha posat a disposició del sector 10.000 milions, dels quals gairebé 8.000 ja han estat invertits. Per altra banda, la Corporació ha invertit en coproducció i drets d'antena més de 1.500 mili-

ons en un any. I en un immediat futur el Govern anunciarà la creació d'un fons d'inversió per a la indústria audiovisual.

Hi ha un altre capítol que vull comentar: ràdio i televisió. Ràdio i televisió en català. Durant els darrers dos-tres anys aquí el progrés ha estat molt important. S'ha incrementat la ràdio i la televisió a Catalunya, posada en marxa per iniciativa privada, que això és l'important: que la iniciativa privada es vegi amb cor de tirar endavant, d'engegar, cadenes de caràcter general de televisió i de ràdio.

I això enllaça directament... De televisió i de ràdio en català, s'entén. I això enllaça directament amb el tema específicament lingüístic. Fa quatre anys hi havia a Catalunya –i a la resta de l'Estat bastants s'hi varen afegir– una forta polèmica a propòsit de la Llei de política lingüística. Crec que ara ja es pot dir que fou una llei encertada. El que els he dit abans del gran progrés del català a la televisió i a la ràdio no hauria estat possible sense aquesta Llei. Tinguin en compte que a finals de l'any passat més del 71% de les emissores comercials de ràdio privada ja emetien més del 50% en català, i en canvi fa tres anys no arribava al 50%. Això que ara és el 71% no arribava al 50%.

I com això, altres coses menys espectaculars, però positives. Tinguin present que el que ajuda més que la llengua es fiqui al cuc de l'orella és la ràdio, concretament. Més que la televisió, més que el cinema. Per altra banda, hi ha altres coses, com deia, menys espectaculars, però els registres de la propietat i mercantils fan assentaments en català, que no n'havien fet mai. Les escriptures en català han pujat en tot el país. Hi ha comarques que ja superen el 50%. El 75% dels centres de formació per a adults ja fan l'ensenyament majoritàriament –no totalment, però sí majoritàriament– en català, i fa tres anys també eren tot just un 50%.

Per altra banda, tenim unes dades estadístiques i també tenim la percepció del que passa, i aleshores de tot plegat en podem treure unes conclusions. Primera, bona, és que creix el coneixement de la llengua. Segona, no tan bona, que no creix prou l'ús social del català, tot i que creix la seva presència en molts sectors –premsa escrita, llibres, ràdio, com deia, etcètera. La tercera, també bona, és que es manté un molt alt grau de convivència ciutadana. De convivència de les persones i de les llengües. Ara bé, de cara al futur de la llengua catalana la situació dóna garantia de manteniment de la llengua, però no de plenitud. No assegura contra un cert risc de marginació del català. Què cal fer més per evitar aquest perill? Segurament les institucions, i en primer lloc la Generalitat, hi hem de fer més del que fem i millor. Però en una part important el suplement del que s'ha de fer ja no depèn de les institucions. Depèn de la gent. Depèn dels ciutadans. Sobretot dels catalanoparlants, però en part també dels castellanoparlants. Les llengües, les cultures, les identitats, no es defensen només amb decrets, amb lleis i amb subvencions. Recordava fa uns dies en unes declaracions meves: «qui amenaça la nostra identitat?», es preguntava recentment... –que és el que jo recordava en aquestes declaracions, recordava– preguntava recentment el president Havel, en un context diferent del nostre, però no

tan diferent en segons què. Qui amenaça la nostra identitat? I deia: «Si la identitat d'una nació està en perill és pel que passa a dintre d'ella. És per negligència o indolència». Crec que dir això exactament així a Catalunya seria injust, molt més que a la República Txeca, que està en unes condicions, en molts aspectes, més favorables, però de tota manera no hem de tancar els ulls a la realitat.

A hores d'ara el que més frena el progrés del català, sense sortir –que no n'hem de sortir de cap manera– del clima convivencial que sempre hem defensat, és una insuficient voluntat col·lectiva. Podem tenir-ne la culpa les institucions. És qüestió d'analitzar-ho, però, en tot cas, el fet és aquest. Insisteixo: el Govern no pretén defugir cap responsabilitat, ni directa ni indirecta. Simplement adverteix, més que res dirigint-se a la ciutadania, que en aquest tema l'acció legal, política i institucional és un element del tot imprescindible, però no suficient.

Deixin-me'ls recordar només per acabar el capítol corresponent a aquest Departament que aquest any s'ha pogut resoldre un tema que teníem encallat de fa temps, que l'hem pogut resoldre també per les perspectives que hem tingut de poder millorar el finançament, que és una convocatòria per subvencionar equipaments esportius per un import de 6.000 milions, que s'ha resolt, i que permetrà ajudar a la construcció d'obres per un valor de 30.000 milions. I per a l'any vinent, també amb l'alè, amb el suplement d'alè, que ens dóna el nou sistema de finançament, tenim prevista una convocatòria per a noves instal·lacions per 3.000 milions perquè som conscients que aquests 6.000 milions han resultat molt insuficients.

M'he de referir al Fòrum 2004. El tema de la cultura, el tema de la projecció internacional de Catalunya, s'hi entrelliguen. El Govern de la Generalitat, en allò que se li ha demanat i que era de la seva competència, ha col·laborat en aquest projecte, tot i la inquietud que li causava –i li causa encara– una deficient definició del que pretén ser. Li ha donat suport polític i suport econòmic. En l'aspecte econòmic, ha aportat 200 milions l'any des del 99, perquè uns equips estudiessin què pot ser el Fòrum, i ha acceptat fer una aportació màxima de 10.000 milions. Per altra banda, no és motiu de preocupació la part urbanística del projecte, que va bé. També en això la Generalitat està fent l'aportació que ha de fer: concretament, una inversió directa per a la depuradora, amb un cost de 9.500 milions. I ha activat tots els temes administratius que d'ella depenien. Ara bé, el que passa és que la indefinició del que ha de ser el Fòrum des d'un punt de vist cultural, i finalment polític i ideològic, s'ha fet molt evident i és urgent donar-hi resposta. Com vostès saben, aquest estiu això ha estat objecte de converses entre l'Ajuntament de Barcelona, el Govern central i la Generalitat. No s'ha arribat encara a donar resposta clara als interrogants que hi ha, però el diàleg ha estat franc i constructiu. I és de creure, per tant, que en sortiran conclusions operatives i que, per tant, el Fòrum podrà fer una aportació positiva a aquesta reflexió intel·lectual que tot el món té necessitat de fer, des de fa molt de temps té necessitat de fer aquesta reflexió, però que justament ara té més necessitat de fer que mai.

Bé, els deia que els parlaria del que des de l'anterior debat ha estat la negociació de la Generalitat amb el Govern central. Un dels principals objectius que es va proposar aquest Govern era millorar substancialment i, si era possible, resoldre definitivament el tema del finançament autonòmic. No l'hem resolt definitivament –per altra banda, el mateix Estatut de Catalunya diu que cada cinc anys el sistema de finançament pot ser revisat–, però sí que l'hem millorat molt substancialment, i, de fet, he tingut la sort de poder-hi fer referència diverses vegades en el curs d'aquest discurs.

El tema ha estat discutit a bastament durant les darres setmanes. Encara no fa un mes, el Parlament hi va dedicar un ple extraordinari; el conseller Homs novament va presentar l'acord i va deixar clar que representava una millora molt considerable respecte al sistema vigent fins ara. Jo avui ho repeteixo amb el mateix to positiu que ell va emprar. En tot cas, el Govern de Convergència i Unió no replantejarà aquest tema durant els propers anys. Això no vol dir que algunes qüestions concretes, que necessàriament haurem de negociar amb el Govern central, no tinguin un component econòmic. La immigració pot ser un d'aquests temes; la projecció de la cultura catalana a l'estranger en pot ser un altre.

Vull aturar-me un moment més en aquest tema del finançament, no per parlar del nou acord, sinó per a parlar-ne des d'una altra perspectiva. Tinc la temptació, a aquestes hores i després de parlar tanta estona, de saltar-me aquesta part del meu discurs, però crec que no ho he de fer.

Mirin, Catalunya ha jugat un paper decisiu, el més important de tots, en el fet que a Espanya hi hagi autonomies, Catalunya en el seu conjunt, com a país, i dintre d'aquest conjunt Convergència i Unió hi ha jugat un paper especialment preponderant, per dues raons: perquè és una força nacionalista i perquè ha presidit Catalunya durant la major part dels més de vint anys que l'Estat autonòmic s'ha anat consolidant i, en certs aspectes, transformant.

Aquesta influència de signe autonòmic, Catalunya l'ha jugat en tot: en les competències, en el finançament, en la mentalitat, en la sensibilitat; ha fet una contribució extraordinària perquè Espanya deixi de ser el país fèrrament centralista, tancat a tota diversitat, és més: opressor de tota diversitat. No és una batalla definitivament guanyada, que consti; hi ha el perill de recaiguda, però hi ha hagut canvis prou importants per no ser ignorats.

El tema del finançament autonòmic és il·lustratiu del que dic, i també és il·lustratiu dels problemes que ha hagut de superar concretament Catalunya i la seva autonomia. A primers dels vuitanta es va perdre la possibilitat d'un acord de finançament més favorable que el que després hem tingut, i amb més bilateralitat i, per tant, amb més especificitat. Era l'acord que vàrem estar a punt de tancar amb la UCD i el que se'n deia ja, ja se'n deia «l'acord García Añoveros - Trias Fargas». Añoveros –que en pau reposi– hi té tot un article dedicat, magnífic, en el qual precisament posa en relleu fins a quin punt Catalunya ha estat motor de la transformació espanyola, de l'autonomia en general i de la transformació espanyola, parlant d'aquest acord. Però això es va perdre per l'atac frontal de l'oposició en un moment ja decadent d'UCD.

El que va després venir ja fou molt més negatiu. Durant uns anys no vàrem estar políticament en condicions d'intentar-ho canviar. Tot just el 1987 vàrem poder negociar amb el Govern central un primer i modest canvi del sistema. Però quan realment vàrem poder introduir canvis que a la llarga s'ha vist que eren importants fou el 1993, fou la negociació amb el Govern del PSOE. I en la mateixa línia del 93, però amb més volum econòmic i també amb canvis conceptuals més substancials, hi ha hagut després amb el PP els acords del 96 i del 2001. Han estat –1993, 1996, 2001– tres grans negociacions, tres grans batalles polítiques que han conduït a un sistema molt diferent de l'inicial, i molt millor; allò que diria, que deia en García Añoveros, en aquell article seu que es titulava –i que un altre dia, si puc, els en parlaré, perquè val la pena– «El hecho diferencial». Realment, aquestes batalles són les que han fet progressar el tema autonòmic i, de fet, molts d'altres també, perquè, diguem-ne, han tret tota mena de rovell a molta maquinària espanyola. Aquestes batalles han estat absolutament decisives i han portat a un sistema millor per a nosaltres, però per a tothom.

Aquestes tres batalles, qui les ha conduïdes ha estat Convergència i Unió i el Govern de la Generalitat. Hem estat nosaltres. També he de dir que han estat batalles erosionants, batalles de desgast. Hem tingut en contra grups mediàtics molt importants; des de més d'un sector, irresponsablement, s'ha atiat el foc del sentiment antiscatalanista, i sempre hem tingut en contra el PP o el PSOE, i de vegades els dos –com per exemple abans d'ahir–, així com, en un moment o altre, els partits polítics catalans que els són afins –també abans d'ahir–, amb l'excepció, és cert, pel que fa al PP i també al PSOE, del nou acord de finançament, cosa que celebrem i que era un dels objectius de Convergència i Unió, perquè això en fa més difícil la instrumentalització en clau antiscatalana.

Dic això –i suposo que ho comprendran– amb un punt de tristesa, que ve compensat perquè, fent el que ha fet, Catalunya ha estat fidel als seus grans principis de sempre –principis polítics, d'autogovern, de no-replegament en ella mateixa–, i pel fet també que, malgrat determinades decepcions, a cavall del que ha anat passant a Catalunya mateix i a tot l'Estat, a cavall d'això, el nostre país ha fet en tots els terrenys un progrés extraordinari.

Ara bé, no és només sobre finançament que ens havíem proposat negociar amb el Govern central. Em refereixo a temes autonòmics o que, sense ser-ho, són d'interès directe per a Catalunya; per exemple, tota la negociació sobre grans infraestructures, que ja he dit, ja els he dit abans, ara, que aquestes negociacions amb el Govern del PP han anat bé, i els n'he donat detalls.

El Govern de la Generalitat ha procurat negociar amb el Govern del PP els temes de confrontació que s'han presentat. En més d'un cas, malgrat la majoria absoluta del PP hem aconseguit acords que evitaven perjudicis per a Catalunya o fins i tot rebaixes competencials; hem aconseguit o –honestament s'ha de dir– el PP ha accedit a fer-ho, perquè té majoria absoluta. També li ha calgut, al Govern de la Generalitat, negociar molt el Pla hidrològic nacional i, al nostre entendre, amb bons re-

sultats; en la seva versió actual, ofereix moltes més garanties i molts més compromisos d'inversió a les Terres de l'Ebre que el primer que es va presentar, el primer Pla.

Però hem tingut dos temes conflictius que he d'esmentar. El primer ha estat el tema dels horaris comercials, prolongat després per l'impost sobre grans superfícies que el nostre Parlament va aprovar. I l'altre conflicte –amb el Govern del PP, però també amb els socialistes– fou el pacte antiterrorista. Tot això ja ha passat, però ara tenim un seriós conflicte amb motiu de la Llei d'estabilitat pressupostària. Els intents que vàrem fer perquè el Govern modifiqués la Llei de manera que no afectés l'autogovern varen fracassar.

El principal motiu de la nostra oposició no rau en la divergència sobre si l'Administració pot fer un dèficit d'un 3% respecte al PIB, com admet la Unió Europea, o no. Convergència i Unió creu que seria bo deixar un marge, tal com accepta la Unió Europea, però no ha fet d'això el principal cavall de batalla. Allà on la nostra oposició és radical és contra el que entenem que seria una greu reculada autonòmica. Tota la Llei respon a un criteri molt jerarquitzat, en el qual la Generalitat seria controlada i tutelada. La ingerència sobre l'autonomia financera arriba al punt que l'objectiu d'estabilitat de cada autonomia podria ser fixat sense el seu consentiment, i podria dependre de l'Estat o del que determinin les altres comunitats autònomes. Això es rebla quan la Llei dóna al Consell de Política Fiscal i Financera un paper de control que, de fet, li dóna una competència decisòria per acceptar o rebutjar, per exemple, un pressupost votat per aquest Parlament. Per tots aquests motius, Convergència i Unió hi votarà en contra.

I el que preocupa és que hi ha algunes lleis més pendents de discussió molt immediata en el Congrés de Diputats que també preocupen des d'un punt de vista autonòmic. Convergència i Unió pot negociar moltes coses amb el PP o amb el PSOE, com ha fet molts cops, i pot transigir en molts punts, però hi ha dos classes de temes en els quals no té marge ni en vol tenir: són els referents a l'autogovern i qüestions d'identitat catalana.

Tot i això, el Govern de la Generalitat plantejarà novament la petició al Govern del PP de negociar alguns aspectes autonòmics importants. El primer fa referència al que ja vaig dir en el discurs d'investidura i que ara repetiré textualment. Deia: «Demanarem la modificació d'una sèrie de lleis en un sentit clarament més autonomista, sovint seguint criteris expressats pel propi Tribunal Constitucional.» I afegia: «No demano cap impossible. Algunes de les coses que reclamem poden ser tècnicament complicades, però ni contradiuen la Constitució ni depenen de res més que no sigui la voluntat política del Govern central i, per anar bé, també del principal partit de l'oposició espanyola, el que sigui. Concretament hi ha seixanta-una lleis estatals que podrien ser reformades en el sentit que els deia» –deia jo aleshores–, «d'aquestes seixanta-una, n'hi ha trenta-cinc en les quals el Tribunal Constitucional ha reconegut expressament un marge d'espai legislatiu més favorable a l'autonomia.» Entre aquestes lleis hi ha justament, entre altres, la del Tribunal Constitucional, la del poder judicial, la de bases de règim local.

També vaig anunciar aleshores que demanàvem la implantació de l'Administració única. Deia: «Aquests mateixos mecanismes es poden aplicar per implantar l'Administració única, tot i que en molts casos això es pot fer simplement aplicant directament les previsions estatutàries als corresponents traspassos de serveis.» No cal canviar res; l'Estatut dóna marge per a això.

Crec que tenim un arsenal intel·lectual, doctrinal, tècnic, jurídic, molt important per defensar això. I permetin-me que agraeixi a les persones que ens han proporcionat aquest arsenal jurídic, i potser d'una manera, diguem-ne... –no sé si correspon–, doncs, els citi pel seu nom, que agraeixi públicament que ens hagin proporcionat tot aquest arsenal, que no ha estat mai impugnat des d'un punt de vista jurídic ni contradit: el senyor Argullol, el senyor Bayona i el senyor Albertí, Enoch Albertí.

Bé, això que els estic dient i la reclamació de revisió del finançament eren els dos elements principals del nostre programa per a aquesta legislatura. Pel que fa al finançament, hem aconseguit una millora substancial; en canvi, el Partit Popular s'ha negat totalment, fins ara, a discutir el tema de l'autogovern, amb l'excepció que l'acord de finançament, amb l'excepció important, de tota manera, que l'acord de finançament, de fet, ha representat més autogovern, a causa de l'increment de la capacitat normativa en certs impostos. Això és autogovern. De tota manera, hi insistirem.

Crec que si el Govern del Partit Popular es torna a negar a parlar-ne cometran un greu error. No parlo d'error a curt termini, que potser també; almenys potser des de la seva perspectiva poden creure que no, però crec que també. Parlo d'error a mitjà i llarg termini, dolent per a Catalunya segur, però crec que també dolent per al PP i dolent per a tots.

En el que dic no hi ha ni ombra de pressió o d'amenaça, ni de victimisme, no, no. I no només perquè la relació de forces parlamentàries no ho permet; no és per això. És més, els parlo amb molta serenitat, i m'agradaria que així ho veiessin els qui ho han de veure; els parlo instal·lat en una certa perspectiva històrica, més que no pas en la perspectiva del dia a dia polític. Dic això perquè, si reivindicacions fetes dins del marc de la Constitució i de l'Estatut, per la via més pacífica possible i en el marc d'una política de col·laboració lleial des de 1980 amb tots els partits que ara es neguen a parlar d'això, i col·laboració també, molta, durant aquests últims anys, si això no mereix ni resposta, la conseqüència, tard o d'hora, no pot ser positiva; no ho pot ser. Ni tan sols dic que sigui una injustícia, això, o un tracte ofensiu, o res per l'estil. Podria dir-se'n, d'això, allò que d'una certa decisió va dir Talleyrand: «És pitjor que una injustícia, és un error.» Ho dic amb tota serenitat i, això sí, amb una certa solemnitat.

També és del cas dir que vàrem optar per conduir la nostra reivindicació autonòmica pel camí que els he explicat i no pel de la reforma de l'Estatut, perquè aquest camí o ens porta alguns canvis estrictament cosmètics i declamatoris, que és el que més em temo, o comporta una revisió de la Constitució, profunda, cosa que no veig viable a hores d'ara. També en el discurs d'investidura deia que, si reeixia la política que propug-

nava i que propugno, el poder polític català s'incrementaria molt, perquè, en molts punts, la darrera instància, l'última paraula correspondria al Parlament i al Govern de Catalunya.

Però tornant al mètode que deia, que prefereixo a d'altres, si hi ha un mínim de voluntat política i de visió del que entenem que hauria de ser Espanya, si hi ha un mínim de voluntat política, que pel que s'està veient sembla que ara mateix no hi és ni per part del PP ni del PSOE, el mètode que suggereixo ofereix moltes possibilitats, més que plantejaments més espectaculars i aparentment més radicals. Perquè, després del que acabem de veure a propòsit del Tribunal Constitucional o abans a propòsit del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, quina credibilitat tenen les propostes de reforma de la Constitució que puguin representar canvis molt substancials i que, per tant, requeririen el consens tant del PSOE com del PSC? Bé, amb la màxima insistència que puguem, plantejarem novament aquest tema al Govern del Partit Popular.

No s'acaben aquí les reivindicacions de signe autonòmic que farem. I insistim que el fet cultural i lingüístic català, amb les seves derivacions en certs aspectes de l'ensenyament, ha de tenir un reconeixement internacional.

Senyor president, em permeto felicitar-lo per una conferència que va donar l'altre dia a Brusselles.

El president

Gràcies.

El president de la Generalitat

Sí. Perquè, lligant amb allò que dèiem de veure com podem fer que hi hagi un reconeixement de Catalunya dintre de la Unió Europea i que és molt difícil d'aconseguir —jo en soc testimoni, que és molt difícil d'aconseguir—, el president l'altre dia assenyalava un camí en el qual potser no hem insistit prou. I és que, més enllà del que puguin fer les regions i el que puguin fer les regions amb poder legislatiu, i tantes i tantes coses, aquests països amb una identitat cultural pròpia sí que potser podríem trobar que, dintre de la Unió Europea —que, a això, si no és que tothom és cec, no s'hi poden pas negar, a admetre que això existeix—, potser es podria aconseguir això que dèiem: el reconeixement internacional.

Per tant, feta aquesta felicitació i la recomanació que vostès llegeixin el discurs del senyor president, bé, els dic que hem reclamat i reclamem i reclamarem que Catalunya sigui present a la UNESCO, que el català i la cultura catalana siguin presents a la UNESCO, que ara no hi són. I això no es pot agafar amb broma, amb ironia, amb menyspreu, amb suficiència. Estem disposats a estudiar la modalitat que sigui; per exemple, amb un estatus especial dintre de la delegació espanyola, però no pas allò de: «Ya os pondremos un catalán», no? —que, per cert, és el que ara ens diu el PSOE a propòsit del Tribunal Constitucional.

Els països necessiten respirar —com vostè deia l'altre dia, senyor president—, treure el cap a fora i també ser reconeguts a fora. I que després no vinguin a dir-nos que no volem treure el cap a fora, si en realitat, així que

el traiem, de vegades tenim por que ens l'escapcin. Per tant, aquesta és una reivindicació que seguirem fent.

Senyores i senyors diputats, aniria bé ara fer una recapitulació —que no faré— de les propostes que he fet durant tot aquest discurs i dels compromisos que he pres —que són molts, per cert—, però vostès ja els aniran escatint, no? Aniria bé presentar ben repelat, és a dir, sense serrell, sense referències a res més, el nostre projecte de país per al 2003 i sobretot per al 2010, i els compromisos que això comporta. És a dir, fer una relació quasi telegràfica d'incrementar relació universitat - empresa, de les grans obres de transport públic, de les grans infraestructures viàries i ferroviàries, energètiques, de l'*stick*, etcètera; de projectes en el camp de la formació professional, de l'adequació de formació de treball, de la política de suport a la família, etcètera; del renovat esforç en el camp de la recerca, i com això tantes coses. En tot això, hi ha uns compromisos concrets que he anat desgranant i que, evidentment, suposo que ja els diversos partits, doncs, aniran individualitzant per tal de poder-ho reclamar en el futur. I també aniria bé comprovar novament que el nou finançament, tot i no ser la definitiva solució, fa més viable aquest projecte de país. Però probablement no cal, perquè el meu discurs, que pot..., no pot: que ha estat molt llarg i complicat... —però espero que no tant com per a perdre'n el fil. Per tant, dedico els últims minuts del discurs a dues reflexions.

Aquest país que volem fer, que tots volem fer, encara que no hi hagi coincidència total entre nosaltres, però que tots volem fer, tots ens l'estimem i tots volem que sigui millor i que sigui més lliure, aquest país, com el farem i amb què el farem? Amb diners —tenim els que tenim, que no són prou, però que són més que abans—, amb poder polític, també —no en tenim tant com cal però en tenim, tenim el que tenim—, amb la universitat, amb el programa Òmnia i l'equilibri territorial, amb la remodelació de barris i els regadius, els aeroports, la teleassistència, l'escola de qualitat, també. I amb els partits polítics, i els sindicats, i les patronals, i les cambres de comerç, i els ajuntaments, i el Parlament, i el Govern i l'oposició, també. Però amb això no en tenim prou: necessitem, a més, una societat cohesionada, amb autoestima, que en pot tenir, amb ambició, que també en pot tenir, amb patriotisme, amb un sistema positiu i eficaç de valors.

Si durant més de vint anys Catalunya ha fet el progrés econòmic i social que ha fet, si ha salvat la cohesió del país, si ha estat un exemple de convivència, si ha esdevingut un model per a gent de fora de casa, tenint present que res d'això es podia donar per garantit i segur fa vint-i-cinc anys, si ha fet tot això, no ha estat només pels programes polítics i socials, i per l'obra de govern dels ajuntaments i de la Generalitat, no ha estat només per això, sinó perquè, a més dels programes polítics, econòmics i socials, i a més de la reivindicació nacional, a més, en el conjunt de Catalunya, hi ha hagut com una mena de proposta cívica.

Vàrem córrer el perill —i encara el correm, de vegades— de caure en el radicalisme, la demagògia, fins i tot en una certa frivolitat, o bé a voltes en un cert derrotisme —i repeteixo que encara el correm, aquest perill, de vegades—, però finalment va prevaldre la moral de l'esforç

i del treball, de la confiança i la il·lusió. Només amb el sincrotró i amb les residències geriàtriques –i mirin que són importants–, només amb el transport de l'àrea de Barcelona i el teletreball, només amb política econòmica, no farem aquest país que volem, perquè, només amb això, ens passarà el que passa a tot Europa.

I què passa a tot Europa o a molts països d'Europa? Passa que es fan propostes molt materialistes que no obren cap horitzó a l'esperit ni a la il·lusió, que mai no deixen del tot satisfet, com aquella aigua que no apaga la set sinó que en fa tenir. I això crea societats cansades –crec que aquesta és la paraula més exacta–, cansades i irritades. És el que venia a dir Havel en aquelles declaracions que els he llegit; o Jack Lang, el ministre francès d'Ensenyament, que fa cinc o sis setmanes deia a la televisió –a TV3, precisament–, parlant de França: «tenim» –deia, diu ell– «una societat cansada»; o Johannes Rau, president de la República Federal Alemanya, que deia fa poc, amb preocupació, referint-se a Alemanya: «tenim una societat que se sent molt exigida i que ella al seu torn és molt exigent». I això passa a molts països d'Europa.

A nosaltres no ens pot passar: som un país massa amenaçat, massa pressionat, massa petit; no ens ho podem permetre. Per tant, ha de ser objectiu –no dic del Govern, sinó del país, i per tant del Govern també– esdevenir una societat especialment forta i cohesionada, una societat sòlida, i, a això, no s'hi arriba només amb programes polítics, sinó, a més, amb missatges cívics i amb propostes de valors.

I quins valors? Jo crec que avui hem de proposar a la societat catalana que assumeixi com a valor central el de la responsabilitat. És el que pot potenciar més les nostres energies, és el que millor pot assegurar la nostra cohesió, és el que més pot ajudar-nos a crear una societat alhora equitativa i forta, una societat educada en la responsabilitat que accepta bé el joc de drets i deures.

En una societat responsable on la gent exigeix molt a l'Administració però no ho deixa tot en les seves mans o no ho espera tot d'ella, en una societat formada en la responsabilitat és més fàcil prioritzar bé, d'acord amb les necessitats reals de les persones. Per definició, una societat amb sentit de responsabilitat és una societat personalista –la persona és el valor suprem, que és com ha de ser–, però al mateix temps una societat responsable té un sentit agut –té un sentit agut– del bé comú i hi prosperen més difícilment els corporativismes sectorials o segons quins localismes. En una societat així les persones saben que no s'han de vulnerar les normes bàsiques del bé comú, que moltes vegades no estan ni escrites però que sap tothom que les vol saber. Una societat responsable és valenta i hi creixen malament la demagògia i la frivolitat.

Els convido a no caure en una temptació fàcil, que és ironitzar sobre això. Els convido a no minar el capital més gran que podem tenir, que és el de la nostra gent, el de la gent i el de la moral de la gent: és el més necessari, és el més necessari per assolir aquell objectiu més alt que ara ha de ser el nostre i que podem assolir, que podem assolir si ens ho creiem.

Senyores i senyors diputats, tot i haver estat molt llarg –i me n'excuso–, no els he pogut parlar de tot el que hauria volgut comentar. Afortunadament, la sessió de demà permetrà ampliar i aprofundir aquest debat.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments en un sector de l'hemicicle.)

El president

Gràcies a vostè, senyor president.

La sessió es reprendrà demà, a les deu del matí.

Se suspèn la sessió.

La sessió se suspèn a les dues del migdia i set minuts.